

เจ้าโครงการเคอเมอริค
๑๒๑

หลวงประดิษฐมนูธรรม
๒

เค้าโครงการเศรษฐกิจ

ของ

หลวงประดิษฐมนูธรรม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ เลขที่ ๑๕๑
ถนนบำรุงเมือง ใกล้เสาชิงช้า พระนคร
นายบรรลพ รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๔๕๑

คำล่ำารภาพของผู้พิมพ์

เค้าโครงการเศรษฐกิจ^{นี้} ท่านรัฐบุรุษอาวุโส
(หลวงประดิษฐมนูธรรม) ท่านได้พยายามร่างขึ้น
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ เพื่อความเหมาะสมในการวางหลัก

เศรษฐกิจประจำชาติ ตามหลัก ๖ ประการของคณะ
ได้ประกาศให้มีความมั่นคงต่อราษฎรเมื่อวันที่

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยณะเพราะเค้าโครงการ
เศรษฐกิจ^{นี้} ท่านได้เขียนขึ้นตามนโยบายข้อ ๓ ของหลัก
๖ ประการซึ่งเกี่ยวแก่เศรษฐกิจของประเทศ ความว่า

“จะต้องบำรุง ความสุขสมบูรณ์ของราษฎร
ในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้
ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่ง
ชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก”

ฉะนั้นในฐานะที่ท่านรัฐบุรุษอาวุโส ท่านเป็นหัว-
หน้าในการเปลี่ยนแปลงการปกครองฝ่ายพดเรือน ท่าน
จึงได้ร่างเค้าโครงการเศรษฐกิจ^{นี้} ความมุ่งหมายอัน

ยิ่งใหญ่ของท่านก็คือ เพื่อวางหลักเศรษฐกิจอันแน่นอน
ประจำชาติ โดยเพ่งถึงความสุขสมบูรณ์ของราษฎร
เป็นใหญ่ยิ่งกว่าความสุขของท่านเอง ดังที่ท่านผู้อ่านจะ
พบถ้อยคำของท่านในการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังนี้

“การบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎร เป็น
จุดประสงค์อันยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้า ในการทำการ
เปลี่ยนแปลงการปกครอง ”

ถ้อยคำของท่านตามที่ข้าพเจ้าได้คัดมานี้ ท่านผู้
อ่านหนังสือเล่มนี้คงจะพิจารณาได้ว่า ท่านรัฐบุรุษอาวุ
โสได้ห่วงใยในหลักเศรษฐกิจนี้เป็นอย่างมาก ท่านจึง
ได้ร่างเค้าโครงการนั้น แต่ทำได้ยากเป็นอย่างมาก
ที่เค้าโครงการเศรษฐกิจไม่ได้นำออกใช้ เพราะขัดกับ
พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังที่
ข้าพเจ้าได้จัดพิมพ์ไปแล้ว

การจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ความประสงค์อัน
ใหญ่ของข้าพเจ้า เพื่อดำเนินการให้เป็นหนังสือประวัติ
ศาสตร์ประจำชาติเท่านั้น เพราะในการต่อไปอาจสูญหาย

ก

หากันฉบับได้ยาก และไม่มีใครจัดพิมพ์ขึ้น ข้าพเจ้า
ไม่มีแรงคิดไปในทางการเมือง และก็ไม่มีหนักการเมืองคน
ใดสนับสนุนข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจัดพิมพ์ขึ้นเองโดยพิจารณา
และถ้าหากจะเป็นผลเสียหายต่อ ท่านรัฐบุรุษ อากูได้ แล้ว
ข้าพเจ้าเป็นผู้โง่เขลา ยอมรับผิดชอบของความผิดนั้น ๆ
ด้วยความเต็มใจ.

ศ. ศิลปานนท์

เมษายน ๒๔๘๑

ข้อที่ควรระวังในการอ่านคำชี้แจงนี้

การแบ่งการเศรษฐกิจออกเป็นสหกรณ์

การคิดที่จะบำรุงความดีของชนบรณ ของ ราษฎร นี้
ข้าพเจ้าได้เพิ่งถึงถึงสภาพอันแท้จริง ตลอดจนชนิดดี
ใจคอของราษฎรต้วนมากกว่า การที่จะส่งเสริมให้ราษฎร
ได้มีความดีชนบรณนั้น ก็มีอยู่ทางเดียว ซึ่งรัฐบาล
จะต้องเป็นผู้จัดการเศรษฐกิจเดี่ยวเอง โดย แบ่งการ
เศรษฐกิจนั้นออกเป็นสหกรณ์ต่าง ๆ

ความคิดที่ข้าพเจ้าได้มีอยู่เช่นนั้น ไม่ใช่เป็นด้วย
ข้าพเจ้าได้มีอุปาทานผูกมันอยู่ในลัทธิใด ๆ ข้าพเจ้าได้
หยิบเอาส่วนดีของลัทธิต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมแก่ประ
เทศสยามแล้ว จึงได้ปรับปรุงยกขึ้นเป็นเค้าโครงการนี้

เหตุแห่งความลำเอียง

แต่มีข้อควรระวังว่า การจัดบำรุงความดีของชน-
บรณของราษฎรในทางเศรษฐกิจนั้น ย่อมมีลัทธิอยู่มาก

มายหลายอย่าง แต่ผู้ทนายมนับถือในดทริต่าง ๆ ยังมี
 อาจที่จะตกลงกันได้ ทั้งนี้คำตัดสินของปัดแห่ง
 มหาวิทยาลัยกรุงปารีสได้กล่าวไว้ว่ามีอยู่ ๓ ประการ
ไม่รู้โดยบังเอิญ

๑. เพราะบุคคลทุกคนยังไม่รู้ในดทริต่าง ๆ การ
 ไม่รู้เป็นโดยบังเอิญ เช่น ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาหรืออ่านตำรา
 ที่แท้จริงของดทริต่าง ๆ บุคคลผู้นั้นก็อาจจะทำการ
 ตกตงอย่างไรก็ได้
ไม่รู้โดยตั้งใจ

๒. เพราะตั้งใจจะไม่รู้ เช่น บุคคลที่โดยนิตพิง
 คำโจทษาคำตัดสินว่า ดทริหนึ่งย่อมให้เข้าพันกัน วิบริพัย
 ของผู้มั่งมีเอามาแบ่งให้แก่คนจนทั่ว ๆ กัน เขาผู้นั้นจึง
 เป็นของกลาง แลก็หลงเชื่อตามคำตัดสินแฉะเมื่อปากทวน
 ยึดมั่นในคำชวร้าย แลก็ไม่ค้นคว้าแฉะสืบต่อไปให้ทราบ
 ความว่า ดทรินั้นโดยนิตพิงให้คนเข้าพันกันจริงหรือ วิบริ
 พัยเอามาแบ่งให้ทั่ว ๆ กันจริงหรือ เขาผู้นั้นจึงมาเป็น
 ของกลางจริงหรือ

ประโยชน์ส่วนตน

๓. เพราะเหตุประโยชน์ส่วนตน ถ้าวัดคือบุคคล
 ที่แม้จะวัดทิฐิต่าง ๆ ว่ามีส่วนดีอย่างไรก็แต่งตั้งทำเป็น
 ไม่รู้ ไม่ยอมที่จะดำเนินตาม เพราะเหตุที่ตนมีประโยชน์
 ส่วนตัวที่จะป้องกันไม่ให้ใช้ตทิฐิต่าง ๆ นั้น เช่นตทิฐิ
 เชียดติธัม ที่ประสงค์ให้รัฐบาลเป็นผู้ประกอบการอุ
 ตสาหกรรมเดี่ยว เพื่อประโยชน์ของราษฎรเพียงหมด
 คน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนี้คงไม่นิยมตทิฐิเชียด
 ติธัมเพราะเกรงไปว่าประโยชน์คนที่มีอยู่ในอุตสาหกรรม
 นั้นจะต้องถูกริบ หรือบุคคลที่เกิดยดซึ่งรัฐบาลด้วยเหตุ
 ส่วนตัว แม้จะวัดทิฐิต่าง ๆ และจะเห็นว่าการชนนี้ดีก็ตาม
 แต่เมื่อรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินตามตทิฐินั้น ตนเองได้ตั้งใจ
 เป็นปรปักษ์กับรัฐบาล ก็แต่หวังทำเป็นถ้อยถนอถนอ
 บุคคลจำพวกนี้จึงเป็นพวกอุบาทว์กาถ์โลก เพราะเหตุที่
 ตนมุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ หาได้มุ่งถึงประโยชน์
 ของราษฎรโดยทั่วไปไม่

ทิววิมานะ

สำหรับประเทศสยามที่ข้าพเจ้าเคยตั้งเคยตมมายังเห็น
 ว่ามีอีกเหตุหนึ่ง คือทิววิมานะ ข้าพเจ้าเคยอ่านคำ
 บรรยายของท่านนักปราชญ์ในสยามบางท่าน ซึ่งอธิบาย
 กล่าวถึงในตทหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ถามท่านผู้นั้นว่าท่านได้
 อ่านจากหนังสือฉบับใดของตทนั้นหรือคำเก่าใด ได้
 ความว่าท่านได้ยินคำเก่าใด ข้าพเจ้าจึงแนะนำให้อ่าน
 หนังสือของผู้ที่เป็นกลาง ท่านอ่านแล้วจะเห็นจริงว่า
 ท่านได้บรรยายมาแต่เป็นคำเท็จ แต่เพื่อที่จะตั้งข้อ
 เต้ยงต่อตนเองของท่าน - ท่านก็มีทิววิมานะแต่รับบรรยาย
 อยู่ตามเดิมทั้งๆ รับกับข้าพเจ้าว่าท่านผิด แต่ท่านต้องทำ
 โดยมานะ ท่านนักปราชญ์เหล่านั้นเป็นพวกอุบาทว์กาต-
 โลกเช่นเดียวกับพวกที่นักถึงประโยชน์ต่อตัวเป็นใหญ่

ตั้งใจเป็นกลาง

ณนั้นผลอันคำแข็งของข้าพเจ้า ขอบได้โปรดตั้งใจ
 เป็นกลาง หัดก่เตยงจากเหตุขวร้ายดังกล่าวข้างตน

และวินิจฉัยว่า ถ้าโครงการนี้ที่ข้าพเจ้าครอยัน จะ
ช่วยราษฎรได้ตามที่คณะราษฎรได้ประกาศไว้หน่ได้หรือ
ไม่ เมื่อคิดชัดสังสัยประการใด ก็ขอได้โปรดถามมายัง
ข้าพเจ้า และเมื่อได้ยินผู้ที่แย้งด้วยเหตุใดแล้ว ก็ขอได้
โปรดถามผู้แย้งว่าเหตุผดนั้นเป็นของเขาเองหรือเป็นเหตุ-
ผดที่เขาได้ยินจากปากตาดอย่างไร พร้อมทั้งสอบถาม
ถึงเอกสารอันเป็นหลักฐานใด ๆ ซึ่งผู้แย้งได้อ่าน หรือได้
พบ แล้วโปรดแจ้งมายังข้าพเจ้าด้วย

การอ่านคำชี้แจงนี้ ไม่ใช่ต้องการว่าผู้มปริญา
จึงจะวินิจฉัยได้ แม้ผู้มิได้ปริญา ถ้าคนควาด้บด้วง
จริง ไม่เชื่อแต่ชาวเดาด้ออกด้วินิจฉัยด้คควาผู้มิคนควา
ด้บควาจริง.

หมวดที่ ๑

ประกาศของคณะราษฎร

หลักข้อ ๓ ของคณะราษฎร

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ คณะราษฎร ได้ประกาศต่อประชาชนถึงวัตถุประสงค์ที่ประสงค์คือหลัก ๖ ประการ หลักซึ่งเกี่ยวแก่เศรษฐกิจของประเทศมีความว่า

“จะต้องบำรุง ความสุขสมบูรณ์ ของราษฎร ในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก”

รัฐบาลทำได้ไม่ใช่เหตุสุดวิสัย

ความข้อนี้อยู่ในใจของประชาชนถ้วนหน้า และจะจารึกลงใน ประวัติของการเปลี่ยนแปลง การปกครอง ข้าพเจ้าจึงยังคงยืนยันความข้อนี้อยู่เสมอ และเห็นว่าถ้ารัฐบาลได้จัดวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ให้เหมาะสมแล้ว การทำงานให้ราษฎรทุกคนทำไม่ปล่อย
 ให้ราษฎรอวดอยากนั้น ย่อมเป็นทางที่รัฐบาลจะทำได้
 หาใช่เป็นการลู่คดียุติไม่ การบำรุงความดีของ
 ราษฎรเป็นจุดประสงค์อันใหญ่ยิ่งของข้าพเจ้าในการทำ
 การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ข้าพเจ้ามิได้ปรารถนาที่
 จะเปลี่ยนพระเจ้าแผ่นดินองค์เดียวมาเป็นหลายองค์ ซึ่ง
 เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่เปิดอกนอกเท่านั้น
 ข้าพเจ้ามุ่งต่อสาระสำคัญคือ “บำรุงความดีของ
 ราษฎร” และถือว่ารัฐธรรมนูญ เปรียบ ประดุจ
 กฎเกณฑ์จะไร้ประตเปิดช่องทางให้ราษฎรได้มีส่วนมีเสียง
 ในการปกครองให้จัดถูกต้อง ตามความต้องการ ของคน
 และเมื่อประตูทุกบานอยู่ได้เปิด ออกแล้ว รัฐบาลก็จะ
 ต้องนำราษฎร ผ่าน ประตูนั้น เข้าไปสู่ชัยภูมิ แห่งความดี
 สมบูรณ์ มิใช่ทำให้ราษฎรเดินถอยหลังเข้าคลอง ด้วย
 เหตุฉนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งรับหลัก ๖ ประการ
 ของคณะราษฎรที่จะต้อง จัดการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์
 ประสงค์ของคณะราษฎรนั้น.

หมวดที่ ๒

ความไม่เที่ยงแท้แห่งการเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ความเร้นแค้นของราษฎร

ผู้ที่มีจิตเป็นมนุษย์ ประกอบด้วย ความเมตตา
กรุณาแก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว เมื่อเห็นสภาพชาวนา
ในชนบทที่ดี เห็นคนยากจนอนาถาในพระนครที่ดี ก็จะ
ปรากฏความสับสนเพชเวทนาขึ้นในทันใด ท่านคงจะเห็น
ว่าอาหาร เครื่องนุ่งห่ม สถานที่อยู่อาศัย ฯลฯ อันเป็น
ปัจจัยแห่งการดำรงชีวิตของบุคคลเหล่านั้นเร้นแค้นปานใด
แม้ฉนวนหม้ออาหารรับประทาน ฟุ้งขึ้นและวันต่อไปจะยังคง
มีหรือจะขาดแคลนก็ทราบไม่ได้ ยากด้อยไม่แน่นอน
เมื่อท่านปลงสังขารต่อไปว่า ชีวิตของเราเหยียดมธระ
ยอมเจ็บป่วย ก็แหละเมื่อบุคคลเขาอยู่ในสภาพเช่นนั้น
จะยังคงมีอาหารรับประทานอีกหรือ เพราะแม้แต่กำลัง
วังชาจะแข็งแรงก็ยังไม่ขาดแคลนอยู่แล้ว

คนมั่งมี, คนชนกลาง, คนยากจน ก็อาจเริ่มเล่น

ความไม่เที่ยงแท้แห่งการดำรงชีวิตนี้ มิใช่จะมี
 แต่ในหมู่ราษฎรที่ยากจนเท่านั้น คนชนกลางก็คิด คน
 มั่งมีก็คิด ย่อมจะต้องประสบกับความไม่เที่ยงแท้ด้วยกันทุก
 รูปทุกนาม ขอให้คิดว่าเงินทองที่ท่านหามาได้ในเวลานี้
 ท่านจะคงเก็บเงินนั้นไว้ ได้ จนกว่า ชีวิต ของท่าน จะหาไม่
 และ อยู่ตลอด ดับไป ถึงบุตรหลาน เหลน ของ ท่านได้หรือ
 ตัวอย่างมีอยู่มากหลาย ที่ท่านคงพบคงเห็นว่าคนมั่งมีใน
 สยามหนึ่งต้องกลับเป็นคนยากจนในอีกสมัยหนึ่ง หรือ
 มรดก ที่ตกทอดไป ถึงบุตร ต้องกระจาย หายสูญ ไม่ คงอยู่
 ตลอดชีวิตของบุตร บุตรของมั่งมีกลับตกเป็นคนยาก
 จน เช่นท่านก็จะเห็นได้แจ่มแจ้งว่า เงินนั้นไม่ใช่สิ่งเที่ยง
 แท้นจะเป็นประกันการดำรงชีวิตของท่านได้ ท่านจะรู้
 แน่หรือว่าสังขารของท่าน จะยังคงแข็งแรง ทำงานได้ตลอด
 ชีวิต ถ้าท่านป่วยหรือพิการอย่างใดจนท่านทำงานไม่ได้

ท่านคงใช้เงินที่ท่านมียแล้ว เงินนี่ย่อมต้องหมด
 ไป เช่นนี้แล้วท่านจะได้อาหารที่ไหนรับประทาน เพราะ
 ท่านบึ้งหรือพิการทำงานไม่ได้ ท่านต้องนึกว่าถ้าท่าน
 ตกอยู่ในสภาพเช่นนั้น ท่านจะรู้ดีอย่างไร.

หมวดที่ ๓

การประกันความสุขสมบูรณ์ของราษฎร

ราษฎรทุกคนควรได้รับประกันจากรัฐบาล

ความไม่เที่ยงแท้ในการเศรษฐกิจเป็นอยู่เช่นนี้ จึง
มีนักปราชญ์คิดแก้ไขวิธีให้รัฐบาล ประกันความสุขสมบูรณ์
ของราษฎร (Assuravee Sociale) กล่าวคือ
ราษฎรที่เกิดมาย่อมจะได้รับประกันจากรัฐบาลว่าตั้งแต่
เกิดมาจนกระทั่งถึงชีพ ซึ่งในระหว่างนั้นจะเป็นเด็ก หรือ
เจ็บป่วย หรือพิการ หรือชรา ทำงานไม่ได้ ก็ดี
ราษฎรก็จะได้มีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่ถานที่อยู่ ฯลฯ
ปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต เมื่อรัฐบาลประกันได้เช่นนี้แล้ว
ราษฎรทุกคนจะนอนตาหลับ เพราะคนไม่ต้องกังวลว่า
เมื่อเจ็บป่วยหรือพิการหรือชราแล้ว จะต้องอดอยาก
หรือเมื่อคนมีบุตรจะต้องเป็นห่วงใยบุตร เมื่อคนได้ตั้ง
ชีพไปแล้วว่าบุตรจะอดอยากหรือหาไม่ เพราะรัฐบาล
เป็นผู้ประกันอยู่แล้ว การประกันนัยยอมวิเศษยิ่งกว่า

การดัดแปลงเงินทอง เพราะเงินทองนั้นเองก็ยอมเป็นของ
ไม่เที่ยงแท้คงได้พรรณามาแล้ว

บริษัทเอกชนทำไม่ได้

การประกันเช่น เป็นการเดือดร้อนต่อบริษัทเอกชน
จะพึงทำได้ หรือถ้าทำได้ราษฎรก็จะต้องเสียเบี้ยประกัน
ภัยแพงจึงจะคุ้ม ราษฎรจะเอาเงินที่ไหนมา การประกัน
เช่นนี้จะทำได้ก็แต่โดย "รัฐบาล" เท่านั้น เพราะ
รัฐบาลไม่จำเป็นที่จะต้องเก็บเบี้ยประกันภัยจากราษฎร
โดยตรง รัฐบาลอาจจัดหาดังอื่นแทนเบี้ยประกันภัยได้
เช่น จัดให้แรงงานของราษฎรได้ใช้เป็นประโยชน์ยังชน
การเก็บภาษีอากรโดยทางอ้อม เป็นจำนวนคนหนึ่ง วันละ
เล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งราษฎรไม่รู้สึก ๑๓๑ ดังนั้นเป็นที่
พระราชบัญญัติว่าด้วยการประกันความสุข

สมบูรณ์ของราษฎร

ความคิดที่จะให้รัฐบาลได้มีประกันเช่นนี้ ในต่าง
ประเทศนับวันแต่จะเจริญขึ้นเป็นลำดับ ในการที่จะจัด

ให้รัฐบาลได้มีประกันแก่ราษฎรเช่นกัน ก็ต้องออกพระ-
 ราชบัญญัติ ว่าด้วย การ ประกัน ความ สุข สัมบูรณ์ ของ
 ราษฎร ซึ่งบัญญัติ ให้เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้อง
 จ่ายเงินให้แก่ราษฎรทุกคน เป็นจำนวนพอกับที่ราษฎรจะ
 นำเงินนั้นไปแลกเปลี่ยน กับสิ่ง ที่ตนต้องการใน การดำรง
 ชีวิต เช่นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม สถานที่อยู่ ฯลฯ ได้
 ตามสภาพ (ดูร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไปข้างท้าย)

ราษฎรไทยชอบเป็นข้าราชการ

การจ่ายเงินเดือนให้แก่ราษฎรทั่วหน้า เห็นว่า
 ถูกต้องอันดีด้วยของราษฎรไทยโดยแท้ เพราะเป็นที่
 ทราบกันอยู่แล้วทุก ๆ คนชอบทำราชการ ชอบมีเงินเดือน
 แต่กระนั้นก็มีข้าราชการบางคนเที่ยวบ่าวประกาศ และ
 บอกร้อง ก็ดขวางไม่ อยากรให้ ราษฎรได้ ทำ ราชการ บ้าง
 หนึ่ง ๆ หนึ่งเองก็เป็นข้าราชการมีเงินเดือน

ก็เมื่อรัฐบาล ต้องจ่ายเงินเดือนให้แก่ ราษฎรเช่นนี้
 รัฐบาลจะเอาที่ไหนมาจ่าย

เงินเป็นสิ่งที่ใช้แลกเปลี่ยน

ก่อนที่จะกล่าวถึงเรื่อง ขอเตือนให้ระมัดระวัง
ก่อนว่า เงินเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ไม่ได้ เงินย่อมเป็นสิ่ง
ที่จะใช้แลกเปลี่ยนกับปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต เช่น
อาหาร เครื่องนุ่งห่ม สถานที่อยู่ ฯลฯ

การจ่ายเงินก็เท่ากับการจ่ายอาหาร เครื่องนุ่งห่ม
สถานที่อยู่ ฯลฯ ขอให้ระมัดระวังว่าเงินที่ท่านหาได้ ท่าน
นำเอาเงินนั้นไปทำอะไร ท่านก็นำเอาไปแลกเปลี่ยนกับ
ปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต เหตุฉะนั้น ถ้าจะเปรียบเทียบ
เงินว่าเป็นคะแนนชนิดหนึ่งก็ไม่ผิด การจ่ายเงินเดือนก็
เท่ากับการจ่ายคะแนนให้ราษฎรที่จะจับจ่ายแลกเปลี่ยนกับ
ปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต ตามความต้องการของราษฎร
ผลที่สุดราษฎรจะพึงได้รับก็คือปัจจัยแห่งการดำรง
ชีวิต เช่น อาหาร, เครื่องนุ่งห่ม, สถานที่อยู่, ฯลฯ

รัฐบาลไม่ต้องบริบทพยัคฆ์ของผู้นั่ง

ฉะนั้น ในการจ่ายเงินเดือนให้แก่ราษฎร นั้น
รัฐบาลไม่ต้องบริบทพยัคฆ์ของผู้นั่งมาจ่าย รัฐบาลอาจ

จัดให้มีปัจจัยแห่งการดำรงชีวิตโดยจัดให้มีสหกรณ์ให้
พร้อมบริบูรณ์ เพื่อรับแลกกับเงินเดือนซึ่งรัฐบาลจ่าย
ให้แก่ราษฎรเป็นการหักกลบดบหนึ่กันไป เช่นราษฎร
คนหนึ่งได้เงินเดือน ๒๐ บาท และราษฎรต้องการอาหาร
เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ

การหักกลบดบหนึ่ เป็นจำนวน ๒๐ บาทคงนแ้ดว

เงินที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ราษฎรไป ก็กดทับคมาเป็นของ
รัฐบาลอีก เงินที่จะคงตกแก่ราษฎรก็ต่อเมื่อราษฎร
ต้องการ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ เป็นราคาอันอยู่
กว่าจำนวนเงินที่ตนได้รับ เงินที่ตกอยู่ในมือราษฎร
เท่านั้น ที่รัฐบาลจะต้องจัดหาทุนสำรองตามประเพณี
นิยมของโลก เช่นทองคำหรือเงิน หรือถ้าจะไม่
ต้องออกธนบัตรให้มาก ซึ่งต้องการทุนสำรองมาก
รัฐบาลอาจจัดให้มี ธนาคารแห่งชาติ ธนาคารแห่งชาติ
อันเป็นที่เชื่อถือได้ซึ่งราษฎรจะได้นำเงินมาฝาก และการ
จ่ายก็ใช้เช็คและวิธีหักกลบดบหนึ่ (Compensation)

ตั้งชนบทที่ก็จะออกใช้หมุนเวียน ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมี
จำนวนมากมาย

รัฐบาลเป็นผู้ประกอบเศรษฐกิจเอง

ฉะนั้น การที่จะให้รัฐบาลเป็นผู้ประกันความดี-
งามบูรณ์ของราษฎร โดยรัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินเดือนให้
แก่ราษฎรแล้ว ก็จำเป็นเองที่รัฐบาลจะต้องจัดให้มี
สหกรณ์เป็นผู้ทำตั้งซึ่งเป็นปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต และ
เป็นผู้จำหน่ายสิ่งเหล่านี้เสียเอง ถ้ารัฐบาลไม่จัดให้มี
สหกรณ์เป็นผู้จัดทำ และจำหน่ายปัจจัยเหล่านี้เสียเอง
หรือเป็นผู้ควบคุมแล้ว รัฐบาลจะประกันความดีงาม
บูรณ์ของราษฎรได้อย่างไร รัฐบาลจะเอาเงินที่ไหนมา
จ่ายเป็นเงินเดือนให้แก่ราษฎร

การประกอบเศรษฐกิจใด ๆ ย่อมต้องอาศัย

๑. ที่ดิน ซึ่งรวมทั้งทรัพย์สินซึ่งติดอยู่กับที่ดิน
และซึ่งอยู่บนพื้นดินและใต้ดิน

๒. แรงงาน

๓. เงินทุน

ราษฎรไม่มีที่ดินและเงินทุนพอ

ราษฎรในเวลานี้ต่างคนมีที่ดินและเงินทุนพอเพียง
อยู่แต่หรือ เราจะเห็นได้ว่า ๘๘% ของราษฎรหามี
ที่ดินและเงินทุนเพียงพอ ที่จะ ประกอบการเศรษฐกิจ แต่
จำพังให้ถูกต้องครบถ้วนไม่ ราษฎรต่างก็มี แรงงาน
ประจำตนของตน แรงงานนั้นคนจะเอาไปทำอะไร เมื่อ
คนไม่มีที่ดินและเงินทุนเพียงพอ

ที่ดิน, แรงงาน, เงินทุนของประเทศ

แต่ถ้าจะพิจารณาถึงที่ดิน แรงงาน เงินทุนของ
ราษฎรรวมกันแล้วจะเห็นได้ว่า ในประเทศสยามมีที่ดิน
ถึง ๕ แฉ่นตารางกิโลเมตรเศษ (คิดเป็นไร่ได้กว่า ๓๒๐
ล้านไร่) บนพินดินอุดมไปด้วยต้นไม้และพืชผลที่จะปลูก
ผัก ในได้ดินนั้นให้อุดมไปด้วยแร่โลหะธาตุทั้งหลาย

มีผลเมื่อถึง ๑๑-ด้านคนเคซ ส่วนเงินทุนนั้นถ้าแม่เรา
 จะยังมีไม่มากนักเลย แต่ประเทศสยามไม่ใช่ป่าเถื่อนเสียที่
 เดียว ทรัพย์สินและชื่อเสียงของประเทศที่โตมอยู่ก็อาจ
 เป็นทางที่จะหาเงินทุนมาได้บ้างโดยนโยบายการคลัง อัน
 ไม่ทำให้เป็นทเดอตรอนแก่ราษฎร.

หมวดที่ ๔

แรงงานที่สูญหายไป และพวกหนักโลก

น่าเสียดายซึ่งที่ดินของเราอันอุดมอยู่เดี๋ยวนี้ ยังมีได้
ใช้ให้เป็นประโยชน์ ^{๕๕} ทงนเพราะการประกอบเศรษฐกิจ
ตามท่านของทีเอกชนต่างคนต่างทำดังที่เป็นมาแล้ว ทำให้
แรงงานสูญสิ้นหายไปโดยเปล่าประโยชน์บ้าง แรงงาน
ต้องไร้เบ็ดต้องไปโดยไร้เหตุบ้าง และขาดเครื่องจักรกล
ที่จะช่วยแรงงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นบ้าง มีพวกหนักโลก
(Parasite Sociale) บ้าง ดังจะได้พรรณนาต่อไปนี้

บทที่ ๑

แรงงานเสียไป โดยที่มิได้ใช้ ให้เต็มที่

แรงงานสูญ ๔๐ %

จะเห็นได้ว่า ชาวนาซึ่งเป็นพลเมือง ส่วนมาก ของประเทศสยาม ทำนาปีหนึ่งคนหนึ่งไม่เกิน ๖ เดือน (รวมทั้งไถ หว่าน เกี่ยว ฯลฯ) ยังมีเวลาเหลืออีก ๖ เดือน ซึ่งต้องสูญไป ถ้าหากเวลาที่เหลืออีก ๖ เดือนนี้ ราษฎรที่ทางที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ ในทางการประกอบเศรษฐกิจได้แล้ว ความล้มเหลวของราษฎรที่ย่อมจะเพิ่มขึ้นได้ ข้าพเจ้ายินดีที่จะได้รับคำสั่งจากผู้สนใจในการเศรษฐกิจว่า การที่แก้ไขให้ราษฎรได้ใช้เวลาดำรงที่เหลืออยู่นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ ด้วยวิธีที่ปล่อยให้เอกชนต่างคนต่างทำนั้นสำเร็จได้อย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่าจะมีอยู่ที่แต่ รัฐบาล ที่ จะ กำหนดวางแผนการ เศรษฐกิจ แห่งชาติให้ราษฎรได้ใช้เวลาที่เหลืออีก ๖ เดือนนี้เป็นประโยชน์

บทที่ ๒

แรงงานเสียไป เพราะจัดการเศรษฐกิจ

ไม่เหมาะสม

แรงงานเปลือง โดยแยกกันทำ

แม้แรงงานที่ใช้ในการประกอบเศรษฐกิจในระวาง ๖ เดือน ก้ดี แรงงานเหล่านั้นยังเปลืองไปโดยใช้เหตุ เพราะเอกชนต่างคนต่างทำ เช่น ช่างนาที่ต่างแยกกันทำ เป็นราย ๆ ไปดังนี้ แรงงานย่อมเปลืองมากกว่าการรวมกันทำ ช่างนารายหนึ่งยอมเพียงกระบือของตนเอง ไถ หว่าน เกยของตนเอง (ยกเว้นแต่มีการตั้งแซกบางครั้ง บางคราว) ต้องหาอาหารเอง แต่ถ้าหากช่างนารวมกัน ทำก็อาจประหยัดแรงงานลงได้ เช่น กระบือหนึ่งตัว ช่างนาที่แยกกันทำจะต้องเลี้ยงเอง ถ้ารวมกันหลาย ๆ ช่างนาที่มกระบือหลาย ๆ ตัวแล้ว กระบือหนึ่งก็อาจรวมกันเลี้ยง และใช้คนเลี้ยงรวมกันได้ เป็นการประหยัดแรงงานได้ส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นการบ้านเช่นการหาอาหาร

ก็จะรวมกันทำได้เหมือนดังเช่นดโมตร์ หรือร้านจำหน่าย
 อาหารที่วันหนึ่ง ๆ มีคนมารับประทานอาหารหลายสิบคน
 และ อาจใช้คนปรุงอาหาร เพียง คนหนึ่ง หรือสองคนก็ได้
 ดึงแรงงานในการทำอาหารในการเลี้ยงกระบือ ๑๑๑ นน
 เมื่อชาวคนรวมกันทำแล้ว ก็จะประหยัดได้อีกมาก และ
 แรงงานที่ยังเหลืออยู่ก็จะนำเอาไปใช้เป็นประโยชน์ในการ
 ประกอบเศรษฐกิจที่เราทั้งหลายอยู่ ก็ถ้าหากปล่อยให้
 เอกชนต่างคนต่างทำอยู่เช่นนี้ตลอดไปแล้ว การประหยัด
 แรงงานย่อมจะมีไม่ได้.

บทที่ ๓

แรงงานที่เสียไป โดยไม่ใช่เครื่องจักรกล

แรงงานเสียโดยใช้วิธีป่าเถื่อน

เรื่องนัยยอมรับกันอยู่แต่ที่ว่า การทำนาของเรา
ได้ใช้วิธีไถ หว่าน เกยว ฯลฯ เหล่านี้ โดยแรงคนและ
สัตว์พาหนะ จริงอยู่ วิธีทำด้วยแรงคนและสัตว์พาหนะนั้น
ย่อมเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งในสมัยป่าเถื่อน และในสมัย
ที่เครื่องจักรกลยังมีติดคนในเวลานั้น แต่ถ้าหากให้
อำนาจการจักรกลปรับปรุงเครื่องจักรกลให้เหมาะสมแก่
ภูมิประเทศแล้ว (ซึ่งสามารถเป็นได้เพราะวิทยาศาสตร์
ใดๆ ในโลกที่จะไม่สามารถทำนั้นไม่มี เว้นแต่จะไม่ได้
สนใจกันเท่านั้น) และเป็นธรรมดาของการเศรษฐกิจ
เมื่อมีเครื่องจักรกล แรงงานก็ย่อมจะเพิ่มขึ้นได้มาก
ผลดีของเครื่องจักรกล เช่นการไถที่ไถทดองทำกัน
ในเวลานี้ก็ยอมรับเห็นได้ชัดแล้วว่า เครื่องไถนาเครื่องหนึ่ง

ซึ่งใช้คนสองคน อาจทำการได้ได้ในฤดูกาลหนึ่งหลาย
 พันไร่ คนไทยเป็นผู้ที่มร่างกายเด็กและแข็งแรงน้อยกว่า
 คนจีนหรือฝรั่ง ทำการเศรษฐกิจโคกาศักย์กำลังแรง
 คนแล้ว เราจะใช้คนจีนหรือฝรั่งไม่ได้ เราจะใช้เข้าได้ก็
 คือเมื่อใช้เครื่องจักรกล การหาเครื่องจักรกลมาใช้
 ชาวนาทุก ๆ คนสามารถมีเครื่องจักรกลได้หรือ ชาวนา
 มีทุนพอที่จะซื้อหรือ เป็นการจริงที่เอกชนบางคนยอม
 หามาได้ เพราะมีเงินทุนไม่จำเป็นของอาศักรัฐบาล แต่
 ให้พึงระวังว่า เครื่องจักรกลยอมมีคุณอนันต์และโทษ
 มหันต์เหมือนกัน การที่ในต่างประเทศมีคนไม่ทำงานทำ
 มากจนทุกว้น ไม่ใช่เพราะเครื่องจักรกลแทน
 แรงงานของคนหรือ เครื่องจักรกลเมื่อมีมาก คนไม่มี
 งานทำย่อมมากขึ้น สมมติว่าโรงทอผ้าซึ่งแต่เดิมเป็นโรง
ผลรับของเครื่องจักรกล ที่ทำด้วยมือใช้คนงานพัน
 คน เมื่อโรงทอผ้านั้นเปลี่ยนมาใช้เครื่องจักรกล ต้อง
 การคนงานเพียงร้อยคนเท่านั้นแล้ว คนอีก ๙๐๐ คนก็จะ

รัฐบาลทำเองจะได้รับแต่ เช่นโรงทำไหม โรงทำ
ผลดีของเครื่องจักรกล ไม้คาน หรือสร้างถนนหน
 ทาง ก่อสร้างป่าเพื่อทำการเพาะปลูก ฯลฯ และสมมติ
 ว่าโรงงานและการประกอบเศรษฐกิจต่าง ๆ มีอยู่พร้อม
 มบูรณ์เพียงพอแล้วไม่จำเป็นต้องขยายต่อไปแล้ว ก็ลดเวลา
 ทำงานของคนงานลง เช่นเดิมทำวันละ ๘ ชั่วโมง
 เมื่อเครื่องจักรกลมีมากขึ้น คนงานมีมากก็ลดลง เช่น
 เหลือวันละ ๗-๖-๕-๔-๓-๒-๑ ดังนี้ โดยไม่ต้องลดเงิน
 เดือนของคนงาน ด้วยวิธีนี้จะได้รับผลดีจากเครื่อง
 จักรกล คือลดความทรมาณร่างกายของมนุษย์ได้มากขึ้น
 จริงอยู่การที่เอกชนเป็นเจ้าของโรงงาน เอกชนอาจลด
 เวลาทำงานได้ แต่การลดเวลาทำงานนั้นเอกชนย่อมลด
 ค่าจ้างลงได้ยิ่งกว่านั้น ถ้าจำนวนคนไม่มั่งงานทำมีมาก
 กว่างานที่จะมีให้ทำแล้ว ค่าจ้างก็ลดลงเป็นธรรมดา
 และเป็นกฎแห่งการเศรษฐกิจ ผลร้ายจะตกอยู่ที่ราษฎร

แต่เครื่องจักรกลจะเป็นสิ่งประทัดพระราชกรณียกิจ เมื่อ
 ไม่ต้องการประทัดก็ไม่ต้องใช้เครื่องจักรกล เมื่อไม่
 ใช้เครื่องจักรกล ความดำหรงก็จะมียุคดอดไป

การหาทุนสะดวกกว่าเครื่องจักรกล

การที่รัฐบาลเป็นผู้ประกอบเศรษฐกิจเดี่ยว โดย
 จัดใหม่ตั้งกรมขึ้น นอกจากจะแก้ปัญหาเรื่องแรงงาน
 แล้ว การหาทุนยังสะดวกยิ่งกว่าเอกชน เพราะรัฐบาล
 อาจวางนโยบายการคลัง เช่นการเก็บภาษีทางอ้อม
 (Impot Indirect) ซึ่งเก็บจากราชกรณียกิจคนหนึ่งวันหนึ่ง
 เด็กน้อย ซึ่งราชกรณียกิจไม่รู้จักเดือดรอนหนัก เมื่อรวมเป็น
 ภาษีเงินจำนวนมาก เช่นถ้าหากจะมีภาษีทางอ้อมใด
ภาษีทางอ้อม ซึ่งเก็บจากราชกรณียกิจคนหนึ่ง วันละ ๓
 สตางค์ ในปีหนึ่งพดเมือง ๓๓ ล้านคนก็คงได้ ๔๐ ล้าน
 บาทเศษ นอกจากนรัฐบาลยังอาจที่จะอาศัยขอเลี้ยง

และทรัพย์สินของรัฐบาลจัดการกู้เงิน อันเป็น ประเด็น ค
 กว่าเอกชน หรือรัฐบาลอาจตกลงกับต่างประเทศซื้อ
 เครื่องจักรกลมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งได้ราคาถูกลงและผ่อน
 ดังเงินเป็นงวดๆ ดังที่บางประเทศเคยทำได้ผลดี.

บทที่ ๔

แรงงานที่เสียไป

เพราะบุคคลที่เกิดมาหนักโลก

พวกหนักโลกทำให้ถึงความเจริญ

ในประเทศสยามนี้มีบุคคลที่เกิดมาหนักโลกอาศัยบุคคลอื่นกินมีจำนวนไม่น้อย กล่าวคือตนเป็นผู้ไม่ประกอบการค้าขายหรือ การใดให้เหมาะ สัมแก่ แรงงานของตน อาศัยอาหารเครื่องนุ่งห่มสถานที่อยู่ของผู้คนหรือบางที่ทำงานเล็กๆ น้อยๆ เช่นในกรุงเทพฯ หรือในหัวเมือง เมื่อตั้งเกิดตามบ้านของคนชนกลางหรือของผู้มั่งมีแล้ว ก็จะเห็นว่าผู้ที่อาศัยกินมีอยู่เป็นจำนวนมาก บุคคลจำพวกคนนอกจากจะหนักโลกแล้ว ยังเป็นเหตุที่ทำให้ราคาส่งของเพิ่มขึ้นได้ เช่นในประเทศหนึ่งมีคนที่ทำงาน ๑๐๐ คน ทำข้าวได้คนหนึ่ง ๓ ตัน ได้ข้าว ๓๐๐ ตัน แต่มีคนที่อาศัยกินอยู่เปล่า ๕๐ คนดังนี้ - ถ้า

พวกหนักโถงทำงานรวมกันอีก ๓๐๐ คน ก็คงจะได้
 ชาวเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ คน ราคาย่อมจะเพิ่มขึ้นได้เพราะ
 ชาวจำนวนมากขึ้น บุคคลจำพวกนี้ถ้าปล่อยให้คงอยู่
 ตามปัจจุบันนี้ ก็จะกลายเป็นคนชกเสียไป การปล่อยให้
 ให้เอกชนต่างคนต่างทำ และปล่อยให้มีคนเกียจคร้าน
 คอยอาศัยกันเช่นนั้น ผลเศรษฐกิจของประเทศก็จะถด
 น้อยลง ไม่มีวิธีใดดีกว่าที่รัฐบาล จะจัด ประกอบ
 เศรษฐกิจเสียเอง และหาทางที่จะบังคับให้ราษฎรประ
 เภททำงาน จึงจะใช้แรงงานของผู้หนักโถงนี้เป็นประ
 โยชน์แก่บ้านเมืองได้.

หมวดที่ ๕

วิธีซึ่งรัฐบาลจะหาที่ดิน, แรงงาน เงินทุน

หลักดำคณที่ควรคำนึงก็คือ รัฐบาลจำต้องดำเนิน
วิธีระดม คือต้องอาศัยการร่วมมือระหว่างคนมีกับคน
จน รัฐบาลต้องไม่ประหัตประหารคนมี.

บทที่ ๑

การจัดหาที่ดิน

เจ้าของที่ดินเวลานี้ไม่ได้รับผลจากที่ดินเพียงพอ

เวลานี้ที่ดินซึ่งทำการเพาะปลูก ได้ตกอยู่ในมือของ
เอกชน นอกนั้นเป็นที่ป่าที่จะต้องกันดารร้าง ที่ดินซึ่งอยู่
ในมือเอกชนในเวลานี้ ผิดจากที่ดินน้อยยอมได้แทบไม่
คุ้มค่าใช้จ่ายและค่าอากรหรือดอกเบญจ เพราะชาวนา
เวลานี้แทบกล่าวได้ว่า ๘๘% เป็นตกร้างเอาที่ดินไปจำหน่าย
หรือเป็นประกันต่อเจ้าหนี้ยายเจ้าหนี้ยเองก็เก็บดอกเบญจ
หรือค่าน้ำไม่ได้ หรือผู้ที่มีนาให้เช่าเช่นนาในทุ่งรังสิต
เป็นต้น เจ้าของนาแทนที่จะเก็บค่าเช่าได้ กลับจำต้อง
ออกเงินเสียค่านา เป็นการขาดทุนย่อยยับกันไปไม่ว่าคน
มีหรือคนจน เจ้าของนาเป็นส่วนใหญ่ประสงค์ขายนา
แม้จะต้องขาดทุนบ้าง หรือจ่ายเจ้าหนี้ยให้ชาวนายืมเงิน
ก็อยากได้เงินของตนคืน การบังคับจำหน่ายหรือให้เช่าที่
ดินออกขายทอดตลาดนั้น เวลานี้ราคาที่ดินก็ตกต่ำ ทง

เป็นผลให้การประกอบเศรษฐกิจ รัฐบาลปล่อยให้เอกชน
ซื้อที่ดิน ต่างคนต่างทำ เมื่อการเป็นเช่นนี้แล้ว
 รัฐบาลจะซื้อที่ดินเหล่านั้นกลับมา ก็เชื่อว่าชาวนาเจ้า
 ของที่ดินผู้รับจ้างของทางหลายคงจะยินดีมีใช้น้อย เพราะ
 การที่ตนยังคงมีกรรมสิทธิ์อยู่ในที่ดิน หรือยังคงยึดที่ดิน
 ไว้เป็นประกันมีแต่จะขาดทุนอย่างเดียว การซื้อที่ดินกลับ
 คืนมานั้นวิธีต่างกับวิธีบริบททรัพย์ของคอมมิวนิสต์

รัฐบาลจะเอาเงินที่ไหนมาซื้อที่ดิน

จ่ายราคาโดยใบกู้ ในเวลานี้รัฐบาลไม่มีเงินจะซื้อที่ดิน
 ได้เพียงพอ แต่รัฐบาลอาจออกใบกู้ให้เจ้าของที่ดินถือ
 ไว้ตามราคาที่ดินของตน ใบกุนั้นรัฐบาลจะได้กำหนด
 ดอกเบี้ยตามอัตราดอกเบี้ยของการกู้เงินในขณะที่ยัง
 ไม่เกินร้อยละ ๑๕ อันเป็นอัตราสูงสุดในกฎหมาย เช่น
 ที่ดินราคาพันบาท เจ้าของที่ดินถือใบกู้เป็นราคาพันบาท

และดมคิดว่าดอกเบญจในขณะนั้นร้อยละ ๗ เจ้าของที่ดิน
ก็ได้ออกเบญจละ ๗๐ บาทเป็นต้น ดังนั้นเป็นการได้ที่
นอนยิ่งกว่าการให้เช่าหรือการทำเอง ทั้งนี้เท่ากับเจ้า
ของที่ดิน แทนที่จะ ถัดโฉนด หรือหนังสือสำคัญ สำหรับที่
ดินบอกจำนวนที่ดิน เจ้าของที่ดินก็ไต่ถามของรัฐบาล
บอกจำนวนเงินที่รัฐบาลเป็นลูกหนี้

ที่ดินชนิดใดบ้างที่รัฐบาลต้องชอกกลับคืน

ที่ดินที่ไม่จำต้องซื้อ ที่ดินที่รัฐบาลต้องชอกกลับคืน

นั้น ก็คือที่ดินที่จะใช้ประกอบการเศรษฐกิจ เช่นที่นา
หรือไร่เป็นต้น ส่วนที่บาน้อยอาศัยนั้นไม่จำเป็นที่รัฐบาล
ต้องซื้อคืน เว้นไว้แต่เจ้าของประสงค์ขายแด่กับไต่ถาม
การจัดให้บ้านสำหรับครอบครัว (Komesstead) ซึ่งเมื่อ
คิดเทียบกันเนื้อที่ทั้งหมดในประเทศแล้ว ไม่มีจำนวน
มากมาย ที่จะเป็นการจัดขวาง ต่อการดำเนิน เศรษฐกิจ
เหตุฉะนั้นจะยังคงให้ม้อยู่ได้ก็ไม่ใช่เป็นการแปดปดอันใด
เมื่อที่ดินได้กลับมาเป็นของรัฐบาลเช่นนี้แล้ว รัฐบาล

ชาติจะได้กำหนดลงไปได้ทันทีว่าการประกอบ เศรษฐกิจ
 ในท้องถิ่นจะแบ่งออกเป็นส่วนอย่างไร และจะต้องใช้
 เครื่องจักรกลชนิดใดเป็นจำนวนเท่าใด การทดน้ำจะ
 ต้องขุดหรือทำคันอย่างไร ในเขตแดนที่ตนที่แยกย้าย
 อยู่ในระวางเจ้าของต่าง ๆ นั้น ต่างเจ้าของก็ทำทำ
 คณนาของตน แต่เมื่อตนตกเป็นของรัฐบาลตนแถว
 ภายใตม์ ระดับเดียวกัน ก็จะประหยัด ค่าใช้จ่าย ลงได้มาก
 เช่นการทำคูทำคันอาจจะทำน้อยลงก็ได้ นอกจากนั้น
 การใช้เครื่องจักรกล เช่นการไถก็จะได้นำเงินติดต่อกัน
 มาระหว่างสองโลกนี้แห่งหนึ่งที่น่าแห่งหนึ่ง เป็นการชัก
 ชำเดียวเวลา และการบำรุงที่ดินโดยวิชาเทคนิคย่อมจะ
 ทำได้สะดวก เราจะเห็นได้ว่าในเวลานี้ราษฎรยังหลงเชื่อ
 ในวิชาโบราณ แม้ผู้ชำนาญการกลจักรกรรมจะพรวด่อนก็
 ต้องกินเวลาอีกนาน เมื่อรัฐบาลเป็นผู้ประกอบ การ
 เศรษฐกิจเอง รัฐบาลอาจกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ ราษฎร
 ซึ่งเป็นลูกจ้างของรัฐบาลก็ต้องประพฤติตาม

ความรักในที่ดิน

ในตำราเศรษฐวิทยาซึ่งผู้แต่งนิยมในลัทธิที่ปลดปล่อยให้เอกชนต่างคนต่างทำ และพวกรัฐবাদที่คิดว่ารัฐবাদจะถกโค่นโดยการที่ราษฎรรวมกันทำงานหลายๆ แด้วเกรงจะเป็นภัยต่อราษฎรนั้น มักจะเสียดสอนว่าการที่รัฐবাদจะมีที่คนเดียวเองแด้ว จะทำให้ราษฎรไม่มีกรรมสิทธิ์รักในที่ดินเหมือน กับที่ราษฎรได้เป็นเจ้าของที่คนนเอง การบำรุงจะไม่เกิดผล คำกล่าวเช่นนี้เปรียบเหมือนผู้กล่าวหัดบตาพด การที่เพาะราษฎรให้รักที่คนอื่นเป็นส่วนของตัวเองน พดตามหัดบปรัชญาแด้ว ก็เนื่องมาจากความคิดที่รักตัว (Egvisme) กล่าวคือ รักตัวหรือรักชาติ ให้รักตนเองคน ให้รักทรัพย์ดินของคน คงนิยมเป็นการตรงกันข้ามกับการที่เพาะให้รักชาติ รักผู้อื่นที่เป็นมนุษย์ร่วมชาติ (Altrdisme) มีผู้พูดถึงการรักชาติเสมอ ก็การที่เพาะให้รักตัวให้รัก

ทรัพย์สินของคุณ มีเป็นการ ตรงกันข้ามกับการที่
 รักษาหรือ ข้าพเจ้าตั้งต้นคิดว่า มีของว่ารักษาแต่
 เทวดั่งด่อนให้รักตัวเองด้วยเช่นนี้ จะรักษาจริงแต่
 ปาก และน้ำใจจะรักษาจริงหรือไม่ อนึ่งได้กล่าวมา
 แล้วในตอนต้นว่า เพื่อจะไม่ตัดความรู้ดีในครอบครัว
 ของราษฎร รัฐบาลก็ยอมให้เอกชนมีกรรมสิทธิ์ใน
 บ้านที่อยู่โดยอยู่แล้ว ก็ควรจะมีความรักในที่ดินอันเป็น
 ของตนเพียงพออยู่แล้ว เวदानขอให้ดังเกิดเช่นในกรุง-
 เทพ ฯ มีผู้ที่เช่าที่ดินหรือเช่าบ้านเขาอยู่ หรือเช่าห้อง
 แวดเขาอยู่เป็นจำนวนมากมายก่ายกอง พวกคนมีที่ดิน
 ที่ดินที่ไหนที่เขาจะรัก และถ้าถือถือว่าคนต้องมที่ดิน
 จึงจะรักษาดีแล้ว ก็คนที่เช่าบ้านเขาอยู่นั้นมีเป็นผู้ไม่รัก
 ชาติหรือ? ข้าพเจ้ามีเชื่อเลยว่า ผู้เช่าบ้านเขาอยู่นั้น
 จะเป็นผู้ไม่รักษาไปทั้งหมด ความจริงผู้ที่มีที่ดินอยู่
 มากนั้นแหละ บางคนที่จะตกลงในแผนเศรษฐกิจใดๆ
 ก็มักพระองค์ที่ตนของตน ขอให้ดู อันดังเกิดและ

เปรียบเทียบให้ดู และมองรอบๆ ข้างของท่าน และ
 ตั้งเกิดคบคิดเหตุนานว่า คนที่มัทคนรักชาติยิ่งกว่าคน
 ที่ไม่มัทคนหรือ? อย่างดีที่ดูข้าพเจ้าก็จะคิดสั้นให้ว่า
 มัทความรักชาติเท่ากัน เหตุฉะนั้นการมัทคนและไม่มัท
 คน ไม่ใช่เป็นเหตุให้เกิดความรักชาติยิ่งหย่อนอย่างที
 คิดเคย

ด่วน รือที่ว่าผู้ที่ไม่ใช่ เป็น เจ้าของ ที่ดิน จะไม่ตั้งใจ
 บำรุงที่ดิน เห็นว่าการเป็นไปไม่ได้ ก็เมื่อที่ดินรุ่มบาด
 กตมช่อเอามาเป็นของกลางก็เท่ากับว่า ราษฎรทั้งหมด
 เป็นเจ้าของที่ดินเหมือนบริษัทมีผู้ถือหุ้นหลายๆ และ
 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เช่นนี้ บริษัทนั้นจะมีบำรุงที่ดินของ
เขาออกหรือ? เราคงบอเห็นเป็นการตรงกันข้าม ที่
 บริษัทที่มัทคนกตมช่อจะบำรุงที่ดินของเขา ดีกว่าเอกชนมัท
 คนเสียอีก เวदानรามาผู้ ชำนาญการกตมช่อ เป็น
 ข้าราชการคอยดูแลแนะนำในการบำรุงที่ดิน คือไปเมื่อ
 ที่ดินเป็นของรัฐบาล เราก็คงมีข้าราชการที่เป็นผู้ชำนาญ
 ในการกตมช่อ ที่จะตรวจตราบำรุงที่ดินด้วยอาศัย

วิชาความรู้ความชำนาญความสามารถเหมือนดังที่ข้าราชการ
 การในเวลานี้ ถ้าหากจะกล่าวว่ที่ดินจะไม่ได้รับการ
 บำรุงชั้นหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการพด้อย่างดหมิ่น
 ข้าราชการผู้ชำนาญการกตกรรมโดยมิบังควร

ข้าพเจ้าเห็นเป็น การตรงกันข้ามที่ที่ดินจะได้รับความ
 บำรุงดียิ่งขึ้น เช่น ในการทตหน้า ในการปรับปรุงพื้นที่
 ที่ดินและในการเพาะปลูกที่จะใช้เมล็ดพันธุ์ หรือปุ๋ยเหต่า
 ผู้ชำนาญการกตกรรมจะได้ใช้วิชาความรู้ความ
 สามารถของเขาเต็มที่ไม่เหมือนกับปัจจุบัน แม้ผู้
 ชำนาญจะพรำด่อน ดัง เท้าใด ๆ ราษฎร ก็ไม่ใคร่จะ เชื่อ
 เพราะนิยมอยู่แต่ในแบบโบราณไม่เบิกหเบิกตา

ราษฎร ที่ปราศจากที่ดินใน การทำกตกรรมก็ยังคง
 เป็นข้าราชการซึ่งอาจสมัครทำการกตกรรมตามเดิม หรือ
 ถ้างานทางกตกรรมมีไม่พอ ก็สมัครทำงานอื่นได้ คงมี
 อาหารกิน มีเครื่องนุ่งห่ม มีสถานที่อยู่ ๆ ด ๆ ไม่
 เดือดร้อนอันใด ยิ่งไปกว่าที่ประกอบการกตกรรมแต่
 กลับจะได้รับความสุขสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยที่รัฐบาลเป็น

ผู้จัดการเศรษฐกิจด้วยเอง

ขอให้เปรียบเทียบกับข้าราชการในปัจจุบันนี้ เป็น
ส่วนมากกว่าตระกูลของพวกเขา เดิมๆที่เคยจัดทำกิจกรรม
เป็นส่วนใหญ่ ” และแผนของตระกูลของพวกเขาเข้ามา
รับราชการในกรุงเทพฯ หรือในหัวเมืองเช่นนี้ ข้าราชการ
การผู้หนาทำไม่จึงตระหนักเช่นนี้ และข้าราชการเหล่านี้
จะมีรักษาคืนน้อยกว่ายาวนานที่คืนหรือ ถ้าหากเป็นเช่น
ก็ไม่ควรตระหนักของเขา มา ซึ่งเขาพอใจเชื่อว่าจะเป็นไป
ตามคำกล่าวหาไม่ได้

ระวิงคำกล่าวหาของบุคคลบางจำพวก เท่าที่ได้

พิจารณาคำกล่าวหาของบุคคลบางจำพวก ที่ตั้งการให้
เอกชนมีหน้าอยู่นั้น มืดมืดแห่งคำกล่าวหา เนื่องมาจาก
ผู้ที่ถือสิทธิที่นิยมให้เอกชนต่างคนต่างทำ และเด็ดเดี่ยว
เหตุผลสนับสนุน ซึ่งต่อใจเอกชนให้มีทรัพย์สินคล้าย
เป็นการให้สินบนโดยทางอ้อมๆ และพวกรัฐบาลที่
ขวัญหนีหิ้นในการที่ราษฎรจะตระหนักมาสมัครทำงานใน
การอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งราษฎรต้องอยู่ร่วมกันเป็น

ส่วนมาก ๆ และเกรงว่าถ้าราษฎรอยู่รวมกันเป็นส่วน
 มาก ๆ เช่นนี้จะเห็นการมีคดีร้ายของตน หรือคนอื่นอันแ
 ไม่สามารถที่จะปฏิบัติให้ราษฎรได้รับความ ต่รุดมบูรณ์
 ในทางเศรษฐกิจได้ และเกรงว่าคนจะหลุดพ้นจาก
 ตำแหน่งซึ่งเป็นการห่วงความเจริญโดยแท้ และพวกนี้
 เต็มใจว่าควรจะให้คนนิยมในเหตุผลของตน ซึ่งคนที่ไม่
 ตริตรองก็หลงเชื่อเอาได้ง่าย ๆ และบ้างวิ่งกันค่อ ๆ ไป

บทที่ ๒

การจัดหาการงาน

ข้าราชการบางคนเกลียดกันไม่ อยากให้ราษฎรเป็น

ข้าราชการ นิตยัยคนไทยชอบทำราชการ คือชอบ

ดํารงตำแหน่งงานของคนมาแลกเปลี่ยนเงินเดือน ของรัฐบาล
นิตยัยเช่นหมอยุ่แซ่ดเมื่อนับบุคคลที่คิดกันว่ารัฐบาล
ไม่ควรทำอุศัจฉากรรมเองก็ดํารงตำแหน่งเป็นข้าราชการ
การเป็นดํารงมาก ตนเองหาได้เหตุยอคิดว่า ในขณะที่ตน
พักอยู่นั้น ว่าตนเป็นข้าราชการหรือไม่ ตนคอยแต่
เกลียดกันผู้อื่นให้เป็นข้าราชการ ซึ่งผู้อื่นก็นิตยัยชอบ
ทำราชการเหมือนดังคน กระนั้นกรรมของบุคคลจำพวก
นั้นอันควรระวังจงหนัก และจงยอถามผู้พูดนั้นเดี๋ยวจ
ว่าท่านเป็นข้าราชการหรือเปล่า เมื่อท่านเป็นข้าราชการ
แล้วเหตุใดท่านเกลียดกันราษฎร - ไม่ให้เป็นข้าราชการ
บ้างได้

รับราชการเป็นข้าราชการ เมื่อนิสัยของคนไทยชอบ
ทำราชการเช่นนั้นแล้ว ไม่เป็นการยากอันใดที่จะรับคน
ไทยทั้งหมดให้เข้าทำราชการ แต่การทำราชการไม่
หมายความว่าแต่การนั่งบัญชาการในสำนักงาน การ
ประกอบเศรษฐกิจที่รัฐบาลทำก็เรียกว่าราชการด้วย

ในการนี้รัฐบาลอาจกำหนดให้ราษฎรที่มีอายุ เช่น
ตั้งแต่ ๓๕ ปี ถึง ๕๕ ปีขึ้นไป ต้องทำงานตามคุณวุฒิ
กำลังและความสามารถของตน ต่อจากนั้นขึ้นไปราษฎร
ผู้นั้นจะได้รับบำนาญจนตลอดชีวิต และในระหว่างที่ยัง
มีอายุต่ำกว่า ๓๕ ปี ก็ต้องเข้าเรียนและทำงานเล็กน้อย
ตามกำลัง ราษฎรจะได้รับเงินเดือนจากรัฐบาลหรือ
ทำงานตามกำลังความสามารถ จากสหกรณ์เหมือน
ดังข้าราชการในทุกวันนี้ เงินเดือนนั้นจากของต่างกันตาม
คุณวุฒิกำลังความสามารถ เพื่อที่ข้าราชการทั้งหลาย
จะได้หมกหมิ่น ต่างทำเต็มกำลัง ความสามารถของตน
แต่อย่างไรก็ตามเงินเดือนขั้นต่ำที่สุดจะพอเพียงแก่การที่

ข้าราชการผู้หนึ่งจะขออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ๆ ๓ ๆ
บ้างจยแห่งการดำรงชีวิตได้

รัฐบาลจะบังคับให้ราษฎรทั้งหมดให้เป็นข้าราชการ
หรือ

รัฐบาลไม่จำเป็น ต้อง บังคับ ราษฎรทั้งหมดให้เป็น
ข้าราชการ

ยกเว้นเอกชนบางจำพวกที่ไม่ต้องรับราชการ รัฐบาล

ขาดอาจยอม ยกเว้นให้ เอกชนที่ เป็นคนมีมั่งมีอยู่ อยู่ใน
สถานหรือผู้นซึ่งไม่ประสงค์เป็นข้าราชการ ประกอบการ
เศรษฐกิจของตนเอง เมื่อผู้นั้นแสดงได้ว่าการ ประกอบ
เศรษฐกิจตามดำฟังของเขา เขาจะมีรายได้เพียงพอที่
จะเลี้ยงชีวิต ของเขาได้ คดอด แม่เจ็บป่วย หรือ ชราภาพ
และด่ามารภทที่จะ เลี้ยงบุตร ของเขาให้ได้ รับการ ศึกษา
และมีฐานะที่จะเลี้ยงตัวเอง ส่วนบุคคลอื่นซึ่งอยู่ใน
ฐานะที่ไม่เที่ยงแทนนจ่าต้องเป็นข้าราชการ เพราะ
การทำราชการหนักเท่ากับได้ออกแรงงานผลมไว้ เป็นทุน
ดำรงในเวด้าเจ็บป่วยหรือชราแล้ว

แต่เมื่อรัฐบาลประกอบการเศรษฐกิจเต็มหมดเช่น
 * ราษฎรที่เป็นเอกชนจะหาอาชีพตามดำฟังอย่างไร ?

อาชีพอิสระ การประกอบเศรษฐกิจนั้นมักมีลักษณะ

การบางอย่างซึ่งเอกชนจะประกอบตามดำฟังได้ผล เช่น
 การอาชีพอิสระ (Profeseions Liberales) เช่น นัก-
 ประพันธ์ ทนายความ ช่างเขียน ครูในวิชาบาง
 อย่าง ฯลฯ เหล่านี้ เมื่อราษฎรใดประสงค์จะทำโดย
 ดำฟังไม่ยากเป็นข้าราชการ แล้วก่อนอนุญาตให้ทำได้
 หรืออาชีพอื่น เช่น การโรงงาน ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของ อยู่
 แล้วในเวदानี้ เมื่อผู้นั้นประสงค์จะทำต่อไปโดยไม่ยาก
 เป็นข้าราชการแล้ว ก็อนุญาตเช่นเดียวกัน นอกจากนี้
 ผู้นั้นจะขายให้แก่รัฐบาลและคนถือใบก็ได้ดอกเบียจาก
 รัฐบาลเพียงชีพของคน หรือการพาณิชย์ การกสิกรรม
 บางอย่าง เมื่อเอกชนแต่คงได้ว่าการที่ตนจะประกอบได้
 ผลพอเพียงคนแล้ว จะอนุญาตให้ทำเป็นพิเศษก็ได้

ผลดีของการที่ราษฎรส่วนมากสมัครเป็นข้าราชการ

การที่ราษฎรส่วนมาก ได้สมัครเป็นข้าราชการ เช่นนี้ ผลร้ายไม่มีย่างใด รัฐบาลคงจะได้ผลดี คือ แรงงานของราษฎรได้ใช้ประโยชน์ได้ตลอด เช่นใน ๖ เดือนนั้น ย่อมจะไม่ต้องวิตกอีกต่อไป รัฐบาลคง ใช้นโยบายอื่น ๖ เดือนนั้นไว้เป็นประโยชน์ เช่นเมื่อว่างจาก ทำนา ก็อาจทำไร่อย่างอื่น หรือทำถนนหนทาง ตัด แต่แผนเศรษฐกิจแห่งชาติจะกำหนดไว้ นอกจากนั้น เมื่อถือว่าราษฎรเป็นข้าราชการแล้ว รัฐบาลยังอาจ บังคับให้ศึกษา ให้อบรมในศิลปวิทยาใดๆ ให้รู้ในการ ฝึกหัดวิชาทหาร ซึ่งที่นั้จะต้องมารับราชการทหาร ได้อีกได้ดหนึ่ง.

จาก

ศาสตราจารย์ วิจิตร ลุคิตานนท์

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทที่ ๓

2527

การจัดหาเงินทุน

เงินทุนที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีในการประกอบเศรษฐกิจ
นั้นอยู่ ๒ ชนิด

๑. เงินทุนที่รัฐบาลมีไว้เพื่อชดเชยโครงการกีดและ
วัตถุประสงค์ที่รัฐบาลยังทำไม่ได้

๒. เงินทุนที่รัฐบาลมีไว้เพื่อจ่ายเป็นค่าแรงงาน

ความหมุนเวียนแห่งเงินทุน เงินทุนประเภทที่ ๒ นี้

เป็นเงินที่หมุนเวียนและหักกวดบดบหนักกันได้ เช่นราษฎร
ที่รับเงินเดือน ก็นำเอาเงินเดือน ช้อ อาหาร เครื่อง นุ่งห่ม
สถานที่อยู่จากรัฐบาล ถ้าจำนวนเงินพอดีก็เป็นการหัก
กวดบดบหนักกันไป ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่ในมือข้าราชการ
เงินที่เหลือนั้นแหละซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องหาทุนดำรงเอาไว้ แต่
ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า ถ้ารัฐบาลจัดให้มีธนาคาร
แห่งชาติแล้ว ข้าราชการก็จะได้นำเงินมาฝากธนาคาร

เท่ากับราชการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาล ตามจำนวนที่ฝากนั้น
ไม่จำเป็นต้องเก็บชานบัตรไว้กับตน ซึ่งอาจเป็นอันตราย
เสียหายได้

บทที่ ๒ ประเภท รัฐบาลจะหาได้โดยวิธีไหน
ตามวิธีที่กล่าวกันว่าเป็นวิธีคอมมิวนิสต์นั้น นักปราชญ์
ในสยามประเทศท่านว่าต้องบริบทพยของเอกชน การ
บริบทพยนั้นชาวเขาไม่เห็นด้วย เห็นว่ารัฐบาลควรจัดหา
ทุนโดยทางอื่น วิธีจัดหาทุน คือ

ภาษีทางอ้อม การเก็บภาษีบางอย่าง เช่น ภาษีเงินอุดหนุน
เช่น ภาษีรายได้หรือภาษีทางอ้อม (Impot Indirect) ซึ่ง
เก็บจากราษฎรคนหนึ่งจนหนึ่งเล็กน้อย ซึ่งราษฎรไม่
รู้สึกเดือดร้อนนัก เมื่อรวมเป็นปกติเงินเป็นจำนวนมาก
เช่น ถ้าหากจะมีภาษีทางอ้อมใดซึ่งเก็บจากราษฎรคนหนึ่ง
วันละ ๓ สตางค์ ในปีหนึ่งพดเมือง ๓๓ ล้านคน ก็คง
ได้ ๔๐ ล้านบาทเศษ ภาษีทางอ้อมนี้มีเป็นต้นว่า
ภาษีเกลือซึ่งรัฐบาลเป็นผู้จำหน่ายเอง เช่น รัฐบาลรับ

ข้อเกิดจากผล ทำให้เกิดความราคาที่กำหนดให้อย่างสมควร
 ครั้นแล้วรัฐบาลจำหน่ายเกิดแก่ผู้บริโภค ภาษ่นาฬาค
 ภาษ่นูหรือ ภาษ่น้ำมัน ไฟ ฯลฯ

ออกสลากกินแบ่ง การออกสลากกินแบ่ง(ลอตเตอรี่)

ซึ่งไม่เห็นมีทางผิดศีลธรรม ใดๆ จริงอยู่การออก
 สลากกินแบ่งเป็นการพนัน ผู้ถือสลากย่อมต้องเสียโชค
 แต่การเสียของผู้ถือสลากนั้น ต้องเสียเงินเป็นจำนวน
 เพียงเล็กน้อย

กู้เงิน การกู้เงินซึ่งอาจเป็นการกู้เงินภายในซึ่งรัฐบาล
 จะร่วมมือกับคนมีเงินในเวदान ซึ่งอาจเป็นการกู้ โดยตรง
 หรือออกใบกู้ สำหรับโรงงานโดยเฉพาะ เช่นถ้ารัฐบาล
 จะตั้งโรงงานนาฬาคต้องการทุน ๑ ล้านบาท รัฐบาลออก
 ใบกู้ทำนาฬาค ๑ ล้านบาท ผู้ถือใบกู้มีสิทธิได้ดอกเบี้ย
 ตามกำหนด และได้ผลที่โรงงานนั้นทำได้ หรือกู้จาก
 ต่างประเทศในเมื่อต่างประเทศยินดีให้ ความจริงการ

กัเงินจากต่างประเทศ ก็ควรนำเงินนั้นขอเครื่องจักรกล
หรือวัตถุดิบรายงทำไม่ได้ภายในประเทศ ไม่ควรนำเงิน
นั้นมาใช้จ่ายในประเทศ เมื่อเราตกลงใจเช่นนี้แล้ว ถ้า
เรากู้เงินจากต่างประเทศไม่ได้ เราก็อาจตกลงขอเครื่อง
จักรกลโดยตรงจากบริษัทในต่างประเทศแต่ละผ่น ส่งเงิน
เป็นงวด ๆ ดังเช่นบางประเทศเคยกระทำ

การหาเครดิต สำหรับประเทศสยามเรา เห็นควรซื้อ
จากบริษัทในประเทศสยามเราคือ อังกฤษ ฝรั่งเศส
เงินไว้แต่จะไม่ยอม ขายโดย ผ่อนส่งเงินเป็นงวด ๆ หรือ
ราคาแพง อนึ่งรัฐบาลอาจตกลงกับบริษัทให้มาตั้งโรง
งานและรัฐบาลเอาโรงงานและ ผด ประโยชน์ ของโรงงาน
นั้นเป็นประกันของบริษัที่จนกว่าจะใช้เงินหมด วิชา
ต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นวิชาที่รัฐบาล สามารถ ทำได้ใน เวลานี้
เพราะยอมทราบแล้วว่า เวลาที่เครื่องจักรกลมีต้นตอ
ในโลก บริษัทต่าง ๆ ต้องการขายสินค้าของตนแม้จะ
โดยวิธีผ่อนส่งเงินก็ดี.

หมวดที่ ๖

การจัดทำให้รายได้และรายจ่าย

ของรัฐขาดเข้าคู่ดุลยภาพ

เมื่อพูดถึงการที่รัฐขาดประกอบการเศรษฐกิจด้วย
เอง โดยจ่ายเงินเดือนให้แก่ราษฎรเช่นนี้ ปัญหาที่ย่อม
เกิดขึ้นแก่ท่านผู้อ่านเต็มอมาว่า รัฐขาดจะเข้าคู่ดุลยภาพ
ได้อย่างไร ผลจะมีเป็นว่ารัฐขาดต้องล้มละลาย ราคา
เงินของเราจะตก โดยที่รัฐขาดจะต้องออกธนบัตรมาก
มายกระหน่ำหรือ.

บทที่ ๑

คุณภาพภายในประเทศ

หักกลบลบหนี้

ข้าพเจ้าได้กล่าวบรรยายไว้แล้วแต่ในตอนต้นว่า เงินเดือนที่ราษฎรได้รับ ก็จะหักกลบลบ หนี้ กันไป กับสิ่งที่ ราษฎรชดจากรัฐบาล ฉะนั้น รัฐบาลจำต้องทำสิ่งที่ เป็นปัจจัยแห่งการดำรงชีวิต ซึ่งราษฎรต้องการไว้ให้ พริบคบบรรณ เมื่อราษฎรต้องการดังใดก็ซื้อได้ที่รัฐบาล เช่นนี้แล้ว แม้ในเดือนหนึ่งๆ หรือในปีหนึ่งๆ จะ มีเงินเหลืออยู่ที่ราษฎร เงินนราษฎรก็เก็บสะสมไว้เพื่อ ใช้จ่ายในภายหน้า ซึ่งก็ต้องชดจากรัฐบาล คุณภาพ ที่คงต้องมีภายในประเทศเป็นแน่แท้ นอกจากนี้ การทำให้ คุณภาพ ยัง อาจ กระทำได้ ด้วย การ กำหนด ราคาส่งของที่จำหน่าย แต่วิธีนี้ไม่ควรใช้ รัฐบาล ควรหาวิธีเพิ่มส่งที่ราษฎรต้องการให้มากขึ้น

ความต้องการของมนุษย์

ความต้องการของมนุษย์ในปัจจุบันที่ดิฉันสังเกตเห็น มีแตกต่างกัน แต่ยังมีมนุษย์มีความเกี่ยวพันกันกว้างขวางเช่นและเจริญขึ้นแล้ว ความต้องการของมนุษย์มากขึ้น คำสอนจารย์ซาร์ตต์จัดกต่างไว้ว่า ที่เรียกกันว่าเจริญนั้นหมายความว่าความต้องการของมนุษย์ได้มากขึ้น (คำสอนเศรษฐศาสตร์ เดิม ๓ หน้า ๕๘) เช่นคนมีความต้องการเครื่องนุ่งห่มแต่เพียงบดบังร่างกายบางส่วน ครั้นคนจำพวกนั้นเจริญขึ้นก็ต้องการเครื่องนุ่งห่ม บดบังร่างกายมากขึ้นจนถึงนเป็นคน

การทำบัญชีแห่งการดำรงชีวิต

ฉันใดก็ดี เมื่อราษฎรตั้งยามเจริญขึ้น ความต้องการก็ย่อมมีมากขึ้นตามส่วน เช่น เครื่องนุ่งห่ม ก็จะต้องการผ้าหรือแพรมากขึ้น สถานที่อยู่และภาชนะใช้

ด้อยมากขึ้น การคมนาคมมากขึ้น เช่นต้องการรถยนต์
 ต้องการเดินทางไกลติดต่อกับประเทศอื่น ต้องการพัก
 ผ่อนหาความเพ็ดพิศ เช่นการมหรสพ การกีฬา
 เหล่านี้เป็นต้น เมื่อรัฐบาลจัดให้มั่งคั่งเหล่านี้พร้อมบริบูรณ์
 แล้ว เงินเดือนที่รัฐบาลจ่ายก็จะกลับมายังรัฐบาล ซึ่ง
 ต้องสูญเสียรายได้.

บทที่ ๒

ดุลยภาพระหว่างประเทศ

รัฐบาดยังคงต้อง เป็นดกหน้ต่าง ประเทศ ในกา^๕รที่
ขอเครื่องจักรกตแระวัตถุที่^๕รัฐบา^๕ดทำเองยังไม่ได้ รัฐ-
บา^๕ดจะเอาเงินที่^๕ไหนมาใช้เจ้า^๕หน้

ทำสิ่งที่เหลือใช้ภายในให้มาก

ในการ^{๕๕}นี้จึงเป็นการจำเป็นที่^๕รัฐบา^๕ด จะต้อง^๕จดทำ^๕
ที่^๕ทำได้ในประเทศให้^๕เหลือเพื่อ^๕จากการใช้^๕จ่าย ภายใน^๕ประ
เทศ และ^๕นำ^๕สิ่ง^๕ที่^๕เหลือ^๕ออกไป^๕จำ^๕หน่าย^๕ห้^๕ก^๕กต^๕บ^๕ด^๕ม^๕ห^๕น
ก^๕กับ^๕จำ^๕นวน^๕เงิน^๕ที่^๕รัฐ^๕บา^๕ด^๕เป็น^๕ด^๕ก^๕หน้ เช่น ข้าว, ไม้^๕ด^๕ก,
แร่, เช่น^๕นี้^๕เป็น^๕ต^๕น

สินค้าขาวมีสิ่งไม่จำเป็นมาก

ความ^๕จริง^๕ แม้^๕แต่^๕ เอก^๕ชน^๕ต่าง^๕คน^๕ต่าง^๕ทำ^๕ใน^๕เว^๕ด^๕า^๕น^๕
ประเทศ^๕ด^๕ยาม^๕ก^๕ย^๕ง^๕มี^๕ต^๕น^๕ค่า^๕ออก^๕ถึง^๕ ๑๓๔ ล้าน^๕บาท

ควรรนำแต่สิ่งจำเป็นเข้ามา

คือสินค้าที่เหตออกจากไร่ภายในประเทศ แต่ประเทศ
 ด้อยมได้นำสินค้าอื่น ซึ่งนอกจากเครื่องจักรกลเข้ามา
 เป็นจำนวนมาก เช่นของรับประทาน ฟ้าคาด เต๋อผ้า
 เหลดาน ถ้าหากกรัฐบาลจัดทำสิ่งที่เราดำมารถทำได้อเอง
 เดี่ยวให้เกอบหมดเดื่อ ดินค้าออก ๓๓๔ ล้านบาทน ก็
 จะไร้แตกเบตย่น กับเครื่องจักรกล ซึ่งเรายังไม่ดำมารถที่
 จะทำได้ เราจะเห็นได้ว่ ความเจริญของเราจะมีเพิ่ม
 ขึ้นด็กปานใด นอกจากนนแรงงานที่ว่างอยซึ่งรัฐบาต
 อาจไร้เป็นประโยชน์ได้อีกนน ก็จะทำให้เรามี่ดินค้าที่
 เหตออกจากไร่ภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งกำลังของประ-
 เทศในกรที่จะแตกเบตย่นเอาสิ่งซึ่งเรายังทำไม่ได้ เช่น
 เครื่องจักรกลได้มากยิ่งชน คุณดยภาพระหว่งประเทศก็
 จะเป็นไปได้.

หมวดที่ ๖

การจำกัดเศรษฐกิจโดยรัฐบาลต้องระวัง

มิให้มนุษย์ กลายเป็นสัตว์

ผู้ใช้อำนาจโดยมีอุปาทานร้ายมักจะเหมาทันที่ว่า การที่ รัฐบาลประกอบเศรษฐกิจด้วยตัวเองนี้ จะทำให้มนุษย์ กลายเป็นสัตว์ กล่าวคือ ผู้หญิงจะมีเป็นกองกตางไปทั้งหมด หรือ ชีวิตในครอบครัวจะไม่มี คนจะหมดความมานะ ความพยายามในการที่จะ ช่วยส่งเสริม ความเจริญ คำกล่าวนี้ถ้าจะมีผู้ กล่าวก็คงจะได้ร้ายโดยไม่รู้จักครอง

ราษฎรที่เป็นข้าราชการก็มีสภาพเหมือน ข้าราชการ
ทุกวันนี้

ความจริงเท่าที่กล่าวแล้ว ข้าราชการได้ถือตัวราษฎร เป็นข้าราชการ มีฐานะเหมือนข้าราชการทุกวันนี้ทั้ง งานแล้วได้เงินเดือน และเมื่อเจ็บป่วยชราได้เบี้ยบำนาญ

ข้าพเจ้าได้ระดมให้มนุษย์มีสภาพเช่นสัตว์ ข้าพเจ้า
 ประสงค์ให้มนุษย์เป็นมนุษย์ยิ่งขึ้น ปราศจากการประ-
 ทุษฐรภัยต่อกันอันเนื่องมาจากเหตุเศรษฐกิจ ข้าพเจ้ายัง
ไม่ครอบครั เคารพต่อครอบครัวของผู้อื่น ผู้หญิง
 ไม่ใช่เป็นของกลาง ความเกี่ยวพันในระวางผู้บุพพการี
 เช่นปู่ย่าตายาย บิดามารดา กับผู้สืบสันดาน เช่นบุตร
 หลาน ยังคงมี กฎหมาย ดัชนีณะ ผู้เมียไม่ ยกเด็ก
 ราษฎร คงมีมาณะที่จะช่วยตั้งเสริม ความเจริญ เหมือนดัง
 ข้าราชการในทุกวันนี้ ถ้าหากราษฎรหมกมาณะที่จะช่วย
 เหนือตั้งเสริมความเจริญแล้ว ข้าราชการในทุกวันนี้
 จะมีเป็นบุคคลจำพวก ที่หมกมาณะ ที่จะช่วยตั้งเสริมความ
 เจริญหรือ

การค้นคว้าในวิชาการคงมีได้

อาจมีผู้กล่าวอีกว่า การค้นคว้าของนักวิทยาศาสตร์
 ศาสตร์จะมีไม่ได้ ข้อนี้จะเป็นการกล่าวได้ร้ายเกินไป

นักวิทยาศาสตร์ยังคงค้นคว้าได้เสมอ รัฐบาลจะมีรางวัล
ให้ และจะยอมรับกรรมสิทธิ์แห่งการคิดประดิษฐ์สิ่งใด
ได้ ไม่ต่างกับข้าราชการในปัจจุบันนี้อย่างไรเลย ขอ
อย่าให้ผู้อ่านหลงเชื่อคำกล่าวที่ได้ร่ำว่ามนุษย์จะต้องกิน
เข้ากะทะ อยู่ในรู ถ้าท่านถามผู้กล่าวว่ เธออ่านจาก
หนังสือเล่มไหนที่กล่าวเช่นนั้น แล้วแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ
จะเป็นพระคุณมาก.

หมวดที่ ๗

การแบ่งงานออกเป็นสหกรณ์

รัฐบาลกลางไม่ทั่วถึง

แม้ตามหลัก รัฐบาลจะเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจเดี่ยวเองก็ดี แต่ในประเทศที่กว้างขวางมีพลเมืองกว่า ๓๓ ล้านดังประเทศสยามนี้ การประกอบเศรษฐกิจจะขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลาง เดี่ยวหนึ่งเดียว การควบคุมตรวจตราอาจจะเป็นไปโดยทั่วถึงไม่ได้ ฉะนั้นจะต้องแบ่งการประกอบเศรษฐกิจขึ้นเป็นสหกรณ์ต่าง ๆ

สมาชิกสหกรณ์ได้รับเงินเดือน

ในสหกรณ์หนึ่งนั้น ราษฎร ซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์จะได้รับเงินเดือนจากสหกรณ์นั้น ตามอัตราและตนจำต้องทำงานตามกำลังความสามารถ เว้นไว้แต่เจ็บป่วยหรือพิการหรือชราาก็จะได้รับเบี้ยบำนาญ

รางวัลพิเศษ

สหกรณ์นั้นจะได้ประกอบการเศรษฐกิจ ตามแผนเศรษฐกิจแห่งชาติ เช่นสหกรณ์ในทางถักรวมก็จะ

ประกอบกิจกรรม เช่นการเพาะปลูกพืชพันธุ์ การ
 เติบโตตัว ฯลฯ และกระทำกิจการอื่นเมื่อมีแรงงาน
 เหลืออยู่ เช่นการดำริ่งถนนหนทาง การดำริ่งบ้านและ
 สถานที่ในสหกรณ์นั้น ราษฎรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
 นอกจากจะได้รับเงินเดือนประจำตามอัตรา ยังคงได้รับ
 เงินรางวัลเป็นพิเศษตามผลแห่งการที่สหกรณ์นั้นทำได้ออก
 ผลิตหนึ่ง ตัวอย่างนี้ไม่ว่าคนยากจนหรืออนาถาก็ยอม
 เป็นสมาชิกของสหกรณ์ได้ ซึ่งต่างกับสหกรณ์ซึ่งรัฐบาล
 จัดอยู่ในปัจจุบัน คือผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินเท่านั้นจึงจะเข้า
 เป็นสมาชิกของสหกรณ์ได้ ส่วนชาวนาที่ต้องเช่านาทำ
 อันมีจำนวนมากในเวลานี้ ไม่มีโอกาสที่จะเป็นสมาชิก
 สหกรณ์

สหกรณ์จะมีอาณาเขตต์เท่าใด และจะมีสมาชิก
 ใดเท่าใดนั้น ก็แต่ผู้แต่สมาชิกของสหกรณ์ประการหนึ่ง
 เช่น สหกรณ์อุตสาหกรรมย่อมมีสมาชิกที่เป็นคนงาน
 ของอุตสาหกรรมนั้น ตามแต่อุตสาหกรรมจะใหญ่หรือ

ปานใด และสหกรณ์ในทางกสิกรรมก็สุดแต่แต่ความ
เหมาะสมแห่งการที่จะแบ่งเขตที่ดินที่จะประกอบกสิ-
กรรมว่าจะควรเพียงใด และจะต้องใช้คนงานเท่าใดจึง
จะควบคุมและใช้วิชาเทคนิคได้โดยสะดวก

ร่วมในกิจการต่าง ๆ

สหกรณ์เหล่านี้ ผู้เป็นสมาชิกของสหกรณ์ย่อม
ร่วมกันประกอบการเศรษฐกิจครบรูป คือ—

๑. ร่วมกันในการประดิษฐ์ (Production) โดย
รัฐบาลเป็นผู้ออกที่ดินและเงินทุน สมาชิกสหกรณ์เป็น
ผู้ออกแรง

๒. ร่วมในการจำหน่ายและขนส่ง (Circulation)
กล่าวคือ ผลที่สหกรณ์ทำได้นั้น สหกรณ์ย่อมทำการ
จำหน่ายและขนส่งในความควบคุมของรัฐบาล

๓. ร่วมกันในการจัดหา ของอุปโภค และ บริโภค
คือ สหกรณ์จะเป็นผู้จำหน่ายของอุปโภคและบริโภค
แก่สมาชิก เช่นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม แต่อาหารนั้น

ไม่จำเป็นที่สหกรณ์จะต้องทำอาหารส่งจำหน่าย สหกรณ์
อาจจำหน่ายอาหารดิบเช่น ข้าวสาร เนื้อดิบ เหล้า
ให้สมาชิกซื้อไปจัดปรุงเองตามความชอบ แต่ถ้าสมาชิก
ต้องการความสะดวก จะซื้ออาหารที่ทำเสร็จแล้วจาก
สหกรณ์ก็ได้ตามใจสมัคร

๔. ร่วมกันในการสร้างสถานที่อยู่ คือ สหกรณ์
จะได้จัดสร้าง สถานที่ อยู่ใน ความ ควบคุม ของ รัฐบาล
สมาชิกครอบครัวหนึ่งก็จะมีบ้านอยู่หลังหนึ่ง และปลูก
ตามแผนผังของสหกรณ์ให้ถูกต้องตามอนามัย และ
สะดวกในการที่จะจัดการปกครองและระงับเหตุภัยอันตราย

เทศบาล สาธารณสุข การศึกษา การทหาร

เมื่อราษฎรได้รวมกันเป็นสหกรณ์ มีบ้านอยู่เป็น
หมู่ด้วยกันแล้ว การจัดให้สหกรณ์ได้มีการปกครอง
ตามแบบเทศบาล (Municipality) ย่อมทำได้สะดวก
ตลอดจนการอนามัยและการสาธารณสุข เช่น สหกรณ์
จะได้จัดให้มีแพทย์ออกข้อบังคับว่าด้วยการรักษาอนามัย

และการศึกษาอบรมหมุ่คนที่ทำได้ง่าย เพราะสมาชิก
 อยู่ใกล้ ๆ กัน เมื่อเสร็จจากการทำงาน วันหนึ่ง ๆ
 สหกรณ์อาจออกข้อบังคับให้มาเรียนหรืออบรม การ
 เรียนอาจเป็นโดยวิธีหนังสือหรือวิธีแสดงภาพ ฉายภาพ
 และการแสดงอื่น ๆ การระงับปราบปรามโจรผู้ร้ายจะ
 ด้ระดวก นอกจากนั้นทางทหารอาจอาศัยสหกรณ์ เป็น
 เครื่องมือที่จะอบรมวิชาทหาร บุคคลที่ก่อนถูกเกณฑ์
 ทหารหรือพวกกองเกินอัตรา (Preparation mililaise)
 การเกณฑ์ทหาร การระคนพดเหตุอัน ย่อมระดวก
 ด้วยประการทั้งปวง ฯลฯ

หมวดที่ ๘

รัฐบาลจะจัดให้มีการเศรษฐกิจ

ชนิดใดบ้างในประเทศ

ป้องกันการค้าประทุคณ์

รัฐบาลจะต้องถือหลักว่า จะต้องจัดการกิจกรรมทุกอย่างให้ดีขึ้น ซึ่งในที่สุดประเทศไม่จำเป็นที่จะต้องอาศัยต่างประเทศ ทุนเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันเกิดจากการปิดประเทศการค้าได้ เมื่อเรามองถึงความต้องการภายในประเทศครบถ้วนบริบูรณ์แล้ว แม้จะต้องถูกปิดประเทศก็ไม่เป็นการเดือดร้อนอันใด ผู้ที่หลงเชื่อในลัทธิอาตามัสม์ถือว่า ประเทศต่างๆ จะต้องแบ่งแยกการทำงานกัน ประเทศใดทำกิจกรรมก็ทำแต่กิจกรรม ไม่ต้องประกอบอุตสาหกรรมนั้น ความจริงเป็นเหตุที่คิดในเมื่อประเทศต่างๆ สัจจติดต่อกัน ไม่มีการปิดประเทศค้าหรือ

กีดราคาแก่งกัน แต่ในบัจจุบันนี้หาเป็นเช่นนั้นไม่ เรา
ความเห็นนักเศรษฐวิทยาเยอรมัน จำต้องดำเนิน
ตามหลักของนักเศรษฐวิทยาของเยอรมันผู้หนึ่ง ชื่อดีดต์
ซึ่งแสดงความเห็นว่ายอรมันนี้ ต้องทำตนให้เป็นรัฐบริ-
บูรณ์เสียก่อน กล่าวคือมีอุตสาหกรรม กสิกรรม
ศิลปวิทยา ให้พร้อมบริบูรณ์และเมื่อได้เป็นเช่นนั้นแล้ว
จะมีการแข่งขันในระวางประเทศก็ควร เยอรมันนี้ได้
เจริญขึ้นเพราะถือหลักกับทั้งประเทศเยอรมันนี้เอง การ
ที่รัฐบาดจัดทำได้ดีเพียงไร เช่น การรถไฟแผ่นดิน
และในบัจจุบันเอง ประเทศเยอรมันนี้เห็นว่า บ้านเมือง
จะรุ่งรุดมบูรณ์ ได้ ก็แต่รัฐบาดเป็นผู้ ประกอบเศรษฐกิจ
ฮิตเลอร์ จึงได้มอบตำแหน่งรัฐบาลให้แก่ฮิตเลอร์ ซึ่ง
ฮิตเลอร์เป็นผู้นิยมในลัทธิ ที่รัฐบาด จัดทำเศรษฐกิจเอง
แมคโดนาล ในอังกฤษมีท่านแมคโดนาล ในประเทศ
ดาลาดิเอร์ ฝรั่งเศสมีท่านดาลาดิเอร์ เป็นหัวหน้าใน

รัฐบาล ท่านเหล่านั้นดำเนินชีวิตอย่างไรก็ย่อมทราบกัน
อยู่แล้วว่า ดำเนินชีวิตที่ต้องการให้ราษฎรทำร่วมกับ
รัฐบาล และต้องการประกันของรัฐบาล (Assurance
Sociale) ไม่มากนักน้อย.

หมวดที่ ๕

การป้องกันความยุ่งยาก

ในปัญหาเรื่องนายจ้างกับลูกจ้าง

เอกชนเป็นเจ้าของโรงงานทำให้ระส่ำระสาย

ถ้าประเทศสยาม จะ คำนึงตาม ตัทธิ ที่ ปล่อยให้ บริษัทเอกชนเป็นเจ้าของโรงงานแล้ว ให้ผู้ต้นนับذنุ ตติชนพึงดำเนนยกว่า คนจะนำเอาความระส่ำระสาย และความหายนะมาสู่ประเทศ ผู้ที่เคยไปศึกษาวิชาใน ยุโรปช่างไม่รู้บ้างหรือว่าการที่กรรมกรกับนายจ้างได้เกิด วิวาทบาดหมางกัน ถึงกับบางครั้งนายจ้างต้องปิดโรง งาน (Lockout) บางคราวกรรมกรพากันหยุดงาน (Strike) อันได้เกิดขึ้นด้วยเรื่องค่าจ้างบ้าง เรื่องเวลา ทำงานบ้าง เรื่องการพักผ่อนบ้าง การประกนัภยของ กรรมกรบ้าง เหล่านี้ มิใช่เป็นเพราะเหตุที่เอกชนเป็น เจ้าของโรงงานดอกหรือ ในประเทศสยามเรา นี้ แม้

โรงงานจะมีเพียงเด็กน้อย เราได้เห็นแล้วว่าปัญหาได้
 เริ่มเกิดขึ้น เช่น กรรมกรตรวจเป็นต้น ยิ่งบ้านเมือง
 เจริญขึ้น โรงงานมีมากขึ้น คราวนั้นแหละท่านคงจะ
 เห็นว่า ความระดมระดมจะเกิดขึ้นเพียงใด แต่ถ้า
 การประกอบเศรษฐกิจทั้งหลาย รัฐบาลได้เป็นเจ้าของ
 เดียวเองแล้ว ราษฎรทั้งหลายไม่ว่าเป็นกรรมกรหรือ
 ข้าราชการประเภทใด เมื่อได้ทำงานตามกำลังและความ
 สามารถ เหมือนกับกรรมกรและข้าราชการประเภทอื่น
 แล้ว ก็จะได้รับผลเช่นเดียวกันเป็นการเต็มภาคตาม
 กำลังและความสามารถ รัฐบาลเป็นผู้แทนของราษฎร
 ก็เท่ากับราษฎรได้เป็นเจ้าของ การเศรษฐกิจ ทั้งปวงนั้น
 เมื่อผลแห่งการเศรษฐกิจมีมาก ราษฎรผู้เป็นกรรมกร
 และข้าราชการก็ได้เงินเดือนมากขึ้นตามส่วน รัฐบาลจะ
เอกชนเกียจคร้านกำไรมาก ไปเกียจคร้านเอาไว้เพื่อ
 ประโยชน์ของใครก็ไม่รู้เลย ซึ่งต่างกับเอกชนผู้เป็นเจ้าของ
 ของโรงงาน ซึ่งเป็นธรรมดาอยู่เองที่เอกชนนั้นจะต้อง

เกียดกันเอาผลกำไรไว้ให้มาก และกดขี่หรือฉ้อแรงของ
กรรมกรเอาไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

รัฐบาลทำมีกำไร

จริงอยู่มีผู้กล่าวว่า ถ้ารัฐบาลจัดการประกอบ
เศรษฐกิจด้วยเอง รัฐบาลทำมีกำไรแต่ขาดทุน คำกล่าวนี้
ผู้กล่าวเอาตัวอย่างที่เดวของบางประเทศมาใช้ กล่าว
คือในประเทศที่วินัยบกพร่อง คนงานทำงานไม่เต็มที
ขี้เกียจให้แต่รัฐบาลจะเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจ รัฐ-
บาลจึงจะขาดทุน แม้แต่เอกชนเองก็ตาม ถ้าหากการ
ประกอบเศรษฐกิจนี้ คนงานไม่มีวินัยหรือวินัยบกพร่อง
เอกชนนั้นก็จะขาดทุนเช่นเดียวกัน ทางแก้ในเรื่องวินัย
แห่งโรงงานนี้ จึงไม่ใช่อยู่ในเรื่องที่รัฐบาลหรือเอกชน
เป็นเจ้าของ ความจริงอยู่ที่ระเบียบของโรงงาน และ
การควบคุมของหัวหน้างาน อีกประการหนึ่ง ถ้าจะ
พิจารณาถึงการประกอบเศรษฐกิจทั้งหมดแล้ว จะเห็น

ได้ว่ารัฐบาลมีแต่กำไร เพราะได้ใช้แรงงานที่ดูถูกไป
นั้นให้เป็นประโยชน์ทั้งหมด และจัดประหยัดแรงงานได้
กับทั้งเพิ่มแรงงานได้ด้วยวิธีใช้เครื่องจักรกล อะไรก็ตาม
จะเป็นเหตุให้รัฐบาลเกิดขาดทุน.

หมวดที่ ๑๐

แผนเศรษฐกิจแห่งชาติ

เพื่อที่ การประกอบ เศรษฐกิจ จะได้ ดำเนินไปโดย เรียบร้อยและได้ผลดี รัฐบาลก็จำเป็นต้องวางแผนเศรษฐกิจ แห่งชาติ การวางแผนเศรษฐกิจแห่งชาตินี้ จะต้อง กำหนดและจัดตั้งหน่วยงานเป็นลำดับดังต่อไปนี้

ความเป็นอยู่ของอารยะประเทศ

๑. จำต้องกำหนดและจัดตั้งหน่วยงาน บัณฑิตแห่ง การดำรงชีวิต ตามความ ต้องการ ของราษฎรนั้น มีอะไร บ้าง และ ฯลฯ จะต้องมีความจำเป็นเท่าใด จึงจะพอเพียง แก่ความอุดมสมบูรณ์ของราษฎร ตามควรแก่ ความเจริญ ไม่ใช่กำหนดอย่างการเว้นแค้น เช่นอาหารก็จะต้องคิด ถึงจำนวนข้าว เนื้อสัตว์ หน่อไม้ ผัก ผัก หน่อไม้ น้ำตาล ฯลฯ ซึ่งบุคคลธรรมดาไม่ยากจนจะต้องมีรับประทาน เครื่อง หนึ่งหมักก็จะต้องคิดถึงจำนวนผ้าและแพรซึ่งบุคคลธรรมดา

ไม่ยากจนจะต้องมี เช่นหมวก เสื้อกางเกง ถุงเท้า รองเท้า ฯลฯ เหล่านี้ ในเรื่องสถานที่อยู่ ก็จะต้องคิดว่าใน ครอบครัวหนึ่ง มีบ้านอยู่ห้องหนึ่ง บ้านนั้นไม่ใช่กระท่อมหรือกระท่อม จะต้องเป็นบ้านที่บุคคลธรรมดาอยู่ได้ด้วยความผาสุก และทนทานได้นาน เช่นตึกเป็นต้น ต้องคิดถึงกาาเปิดย่นกระท่อมหรือโรงนาซึ่งเหมือนกับคนป่าในอาฟริกาในเวदानี มาเป็นตึกงามซึ่งมีสภาพเท่าเทียมอารยะประเทศ ในการคมนาคมนั้นเด้า ก็ต้องคิดถึงกาาคมนาคมทางบกว่า จะต้องสร้างรถไฟ ถนนหนทางอันเชื่อมราษฎรทุก ๆ ด้หกรณั้ ทุก ๆ ตำบล ในพระราชอาณาจักรให้ทั่วถึงกัน การด้ร่างคดองหรือทำอันเป็นกาา คมนาคม ทางน้ำ และการ คมนาคมทางอากาศ ตลอดจนนวดยานที่ราษฎรในครอบครัวหนึ่งหรือในด้หกรณั้หนึ่ง ๆ ควรม่ควรรใช้ เช่น รถยนต์ เป็นต้นต้องเทียบกับด้ภาพของคนไทย ที่จะให้มด้งเหล่านีเท่าเทียมกับคนที่มีอยู่ในประเทศที่เจริญแล้ว

๒. เมื่อกำหนด และ ดับส่วน ดังกล่าวในข้างต้น แล้ว ก็จะต้องกำหนดและดับส่วนต่อไปว่า สิ่งเหล่านั้น ถ้าจะทำงานจะต้องอาศัยที่ดิน แรงงาน เงินทุน เป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งการปลดข่าวซึ่งจะเพียงพอแก่การที่ พตเมือง ๓๑ ด้านรับประทาน เช่นดมมคิจะต้องการ ข่าวสาร ๒๕๓๓ ด้านกิโลกรัม จะต้องอาศัยที่นา ๑๕ ด้าน ไร่ และจะต้องอาศัยแรงงานตามวิธีต่าง ๆ สุดแต่การทำนาจะใช้แรงคนกับแรงสัตว์พาหนะ หรือจะใช้แรงคนกับเครื่องจักรกล เช่น การไถ ถ้าคนไถตามธรรมดาจะไถได้วันละ ๓/๒ ครั้งไร่ ในการไถที่ต้นแรง ๓๐ ด้านแรง แต่ถ้าใช้เครื่องจักรกล ซึ่งเครื่องจักรไถนาเครื่องหนึ่งไถได้วันละ ๔๐ ไร่ ซึ่งต้องการคนขับคนหนึ่งและผู้ช่วยคนหนึ่งแล้ว แรงงานของคนก็จะต้องใช้เพียง ๗๕๐๐๐๐ แรงเท่านั้น ทุนแรงงานได้หายเท่า ดมมคิว่า การคราดและหว่าน ถ้าใช้แรงคนก็ต้องสิ้น ๑๕ ด้านแรง แต่ถ้าใช้เครื่องจักรกล ก็จะต้องใช้เพียง ๗๕๐๐๐๐ แรง (เทียบตามข้างต้น)

การเกิด ถ้าใช้แรงคนก็ต้องตั้ง ๓๐ ด้านแรง
แต่ถ้าเครื่องจักรรถนำมาใช้ได้ โดยปรับที่นาให้ไถหน้า
ออกได้ ซึ่งเครื่องจักรรถเกิดถ้าจะใช้ถาวรได้แล้ว ก็
ต้องใช้แรงคนเพียง ๗๕๐๐๐๐ แรง

การตากเช่นจากที่นามายังโรงนา ถ้าใช้แรงคน
ก็ต้องตั้ง ๑๕ ด้านแรง แต่ถ้าใช้เครื่องจักรรถก็ต้อง
ใช้แรงคนเพียง ๗๕๐๐๐๐ แรง

ดังนั้น รวมแรงงานที่จะต้องใช้จึงอาจเป็นดังนี้

เครื่องจักรรถที่รุนแรงงาน

ก. ถ้าใช้แรงคน ผสมกับ แรงสัตว์ พาหนะ เท่านั้น
ตั้งแรงงาน ๘๐ ด้านแรง

ข. ถ้าใช้เครื่องจักรรถ ในการไถ คราด หว่าน
ตากขน ส่วนการเก็บเกี่ยวใช้แรงคน เมื่อเครื่องจักรรถ
ยังนำมาใช้ไม่ได้ ก็จะต้องตั้งแรงงาน ๓๒,๒๕๐,๐๐๐ แรง

ค. ถ้าใช้เครื่องจักรรถทั้งหมด ก็จะใช้แรงคน
เพียง ๓ ด้านแรงเท่านั้น และเงินทุนที่จะต้องใช้ก็ต่าง

กัน เช่นถ้าใช้เครื่องจักรกลกดของหาซื้อเครื่องจักรกด
และน้ำมัน ผมคิดว่าถ้าหา ๑๕ ล้านไว้ ใช้เครื่องโถ ๕๐๐๐
เครื่อง ๆ ละ ๓๐๐๐ บาท ดึงทุนที่จะซื้อเครื่องโถนั้นก็
คงเป็นเงิน ๑๕ ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลอาจผ่อนดั่งเงินเป็น
งวด ๆ ได้ และหาทุนในการชอน้ำมันหรือตั้งโรงกลั่น
กลั่น ขุดหาน้ำมันหรือเซอเพตงอน ๆ

๓. เมื่อทราบจากการคำนวณดังกล่าวข้างตนแล้ว
ก็จะต้องคำนวณและสืบสวนถึงที่ดิน แรงงาน เงินทุน
ของรัฐบาลที่มีอยู่ในเวदान และที่จ้ะมีขึ้น เพื่อทราบ
กำลังแห่งการที่จะ ประกอบ เศรษฐกิจ เช่นที่ดินเรามี
๓๒๐ ล้านไร่เศษ เป็นที่นาแล้ว ๑๗ ล้านไร่ และเป็น
ที่ไร่น้ำซึ่งจะปลูกพืชผลได้อย่างไร และจัดการทำน้ำ
ไม่อย่างไร ในที่ดินมีร่อย่างไรซึ่งเราจะจัดการขุดขึ้น
มาใช้ได้ และคำนวณถึงแรงงานเช่น พดเมือง ๑๑ ล้าน
คน ผมคิดคงเป็นเด็กและคนชราซึ่งทำงานไม่ได้ ๕ ล้าน
คน คงเป็นคนทำงานได้ ๒ ล้านคน ในวันหนึ่งทำงาน

๘ ชั่วโมง และมีหนึ่งทำงาน ๒๘๐ วัน หยุด ๘๕ วัน
 คงได้แรงงาน ๑๖๘๐ ด้านวันแรงงาน ในบรรดาแรงงาน
 เหล่านี้ ก็จะแยกเป็นแรงงานที่ทำได้ด้วย น้าพกหน้าแรง เท่าไร
 แรงงานฝีมือเท่าไร แรงงานวิชาชีพพิเศษเช่นนายช่าง แพทย์
 ครู เท่าใด แรงงานในการควบคุมเช่นหัวหน้างานและ
 ข้าราชการฝ่ายปกครองเท่าใด และจะต้องคำนวณถึง
 เงินทุนที่รัฐบาลจะจัดให้มีได้ เช่นการกู้เงินภายใน การ
 ร่วมมือกับผู้ลงทุน การเก็บภาษีทางอ้อมอันไม่ให้เป็น
 การเดือดร้อนแก่ราษฎร

เมื่อเราคำนวณได้ดังนั้นแล้วก็จะทราบได้ว่า เรามี
 ทักษะและแรงงานเหลืออยู่เท่าใด เราขาดเงินทุนเท่าใด
 และเราจะจัดให้ทุกคนนั้นเป็นประโยชน์อย่างไร และแบ่ง
 การเศรษฐกิจออกเป็นสหกรณ์อย่างไร และที่สุดก็จะ
 ประเมินได้ว่า การที่จะทำให้ราษฎรได้ถึงซึ่งความสม-
 มบูรณ์นั้น เราจะต้องอาศัยเวลาเท่าใด ในปีหนึ่งๆ เรา
 ประเมินว่าจะทำได้อย่างไร

เริ่มใช้เป็นส่วนๆ

และในที่สุด ก็จะสามารถได้ว่า เราจะเริ่มใช้ แผนเศรษฐกิจแห่งชาติในท้องที่ใดก่อน และเริ่มการเศรษฐกิจใดก่อนเช่นนี้เป็นลำดับไปจนทั่วพระราชอาณาจักร

อบรมผู้ชำนาญ

การกระทำใด ๆ เมื่อไม่ คำนวณ กำลังให้ ดี แล้ว การนั้นจะลำบากได้ยาก และเมื่อเราทราบว่าเราขาดกำลังอันใด เราก็ควรหากำลังอันนั้น เช่น เราขาดผู้ชำนาญการพิเศษ เราก็จะต้องจ้าง ชาว ต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษมาใช้ไปพดางก่อน และอบรมคนของเราซึ่งจะต้องวางแผนการอบรมไว้ด้วย.

หมวดที่ ๑๑

ผลสำเร็จอันเกี่ยวแก่หลัก ๖ ประการ

การที่รัฐบาลจัดการประกอบ เศรษฐกิจ ด้วยเอง โดยการแบ่งเศรษฐกิจออกเป็นสหกรณ์นั้น ย่อมทำให้ วัตถุประสงค์อื่น ๆ ของคณะราษฎรได้สำเร็จได้อย่างดี ยิ่งกว่าที่จะปล่อยให้เศรษฐกิจให้เอกชน ต่างคนต่างทำ คงจะเห็นได้ตามที่จะได้ชี้แจงต่อไปนี้.

บทที่ ๑

เอกราช

ก) เอกราชในทางศาล

ในการที่จะจัดทำ ประมวลกฎหมายให้ครบถ้วน ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายไว้ นั้น ในข้อนี้ไม่จำเป็นต้องกล่าว เพราะเหตุว่า การร่าง ในขณะที่เขียนคำสั่งแจงอยู่นั้น ได้จบจนเสร็จอยู่แล้ว

ข) เอกราชในทางเศรษฐกิจ

เมื่อเราจัดทำสิ่งที่จะอุปโภคบริโภค และสิ่งจำเป็นแห่งการที่จะดำรงชีวิตได้เอง และรัฐบาลควบคุมการกีดราคาหรือชนราคา โดยที่เอกชนได้ทำเด่นตามชอบใจในเวลานี้ได้แล้ว เราก็ยอมเป็นเอกราชไม่ต้องถูกบีบบังคับหรือกีดจกจากผู้อื่นในทางเศรษฐกิจ ตราบใดที่เอกชนยังต่างคนต่างทำอยู่แล้ว ตราบนั้นเราจะตัดจกจากแยกแห่งความกีดกันในทางเศรษฐกิจไม่ได้

ค) เอกราชในทางการเมือง

เมื่อบ้านเมืองเรามุ่งอุปโลกนบริโภคน บัจฉัยแห่งการดำรงชีวิตพร้อมบริบูรณ์ เรามองดูในการบ่งกันประเทศใดเพียงพอ และเรามุ่งการศึกษาได้ด้วยมีแรงงานที่จะจัดให้ครอบครัวมั่งคั่ง เราจัดบำรุงอนามัยของราษฎร โดยอาศัยวิธีบริหารสุขภาพจัดการเศรษฐกิจด้วยเอง อันเป็นช่องทางความสะดอกแก่การบำรุงอื่นๆ แล้วจะมีประเทศใดเขามาราวี เวลานี้แต่พากันบ่นกตเวสรัง ไม่กล้าทำอะไรลงไป ก็เมื่อเราจะจัดบ้านเมืองของเราตามความเอกราชของเราที่มีอยู่ เรายังคงสัญญาและข้อตกลงกับเขา เราไม่เบียดเบียนหรือกีดกันอาชีพของเขาที่มีอยู่ในสยามเวลานี้ เรายังคงแลกเปลี่ยนสินค้ากับเขา คือซื้อสินค้าของเขาในประเภทที่เราทำเองไม่ได้ เช่น เครื่องจักรกลเราซื้อเขามากจนแทนที่จะซื้ออาหารจากเขาซึ่งเราทำของเราเองได้ ดังนั้นต่างประเทศใดเขาจะมาข่มเหงเรา ถ้าเรามัวกตเวสรังว่าเขาจะข่มเหงเราในทางที่

ผิด แม่เราจะเป็นผู้ที่ทำได้เช่นนั้นแล้ว เราคือยา
 ทำอะไรได้ง่ายเดี๋ยวกว่า แม่แต่การเปลี่ยนแปลงการปก
 ครอบคราวนี้ ในชั้นแรกเรามีมติว่าเราจะข่มเหง
 หรือ แต่เขาก็น่าใจดีเพียงพอที่จะไม่มาข่มเหงอันใด
 ฝรั่งเขาเป็นต้นมาซิกข์ต้นนิบาตชาติจริงอยู่ แม้จะมีผลถก
 ต้นนิบาตชาติว่า ทำอะไรไม่ได้จริงจัง แต่ก็ยังเป็น
 เครื่องทียบบงการกตข่มเหงโดยไม่เป็นธรรมได้ไม่มากนัก
 น้อย ซึ่งผิดกว่าในครั้งก่อน ขอให้การพิพาทระหว่าง
 บริษัทนามองกลุ่กับประเทศเปอร์เซีย ซึ่งเปอร์เซียก็
 มีอาณาเขตค้และพดเมืองก็ได้เรียกกับเรา ความเจริญใน
 ทางการศึกษาด้วณมากของพดเมืองก็ได้เรียกกับเรา แต่
 ทำไมเมื่อเปอร์เซียถอนด้มปทานของบริษัทอังกฤษ อิง
 กลุ่กไม่จ้ใจมาข่มเหง ข้าพเจ้าคิดว่าเรามีธรรมะพอ
 ด้งนำเรื่องขึ้นว่ากต่างในต้นนิบาตชาติแทนที่จะยกกองทัพ
 ไปรบ เมื่อเราไม่ต้องการให้ข่มเหงเบียดเบียนชาวต่าง
 ประเทศ เราต้องการบำรุงประเทศเรา เหตุไฉนเราจะ
 มากค้ข่มเหงเรา.

บทที่ ๒

การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

ข้าพเจ้าเคย แต่งปาฐกถา ที่ดำเนินคดี ข้าราชการ เมื่อ พ.ศ. ๑๔๗๑ ว่าเหตุแห่งการที่บุคคลกระทำความผิดอาชญาอัน มีอยู่ ๒ ประการ คือ :-

๑. เหตุอันเกี่ยวแก่นิสัยสันดาน ของผู้ กระทำความผิด
ตนเอง

๒. เหตุอันเนื่องจากการเศรษฐกิจ เช่น ดกทรัพย์
ชิงทรัพย์ ปล้น เหล่านั้น ก็เมื่อรฐบาลได้จัดให้ราษฎร
ได้มีความสุขสมบูรณ์ มีอาหารกิน มีเครื่องนุ่งห่ม
สถานที่อยู่ ฯลฯ แต่ถึงเหตุในการประทุษร้ายต่อกัน
อันเนื่องจากการเศรษฐกิจ จะยังคงมีอยู่อีกเท่า เหตุ
แห่งการกระทำความผิดอาชญาจะคงเหลืออยู่ก็แต่เหตุอันเนื่อง
แต่นิสัยสันดานของผู้กระทำความผิด ซึ่งจะต้งคิดแก้ไขโดย

อบรมและตั้งต้นคตินิสสัย และเมื่อผู้อบรมผู้ตั้งต้นผู้
 คตินิสสัยได้มีความซื่อสัตย์ในทางเศรษฐกิจแล้ว ใน
 การอบรมตั้งต้นคตินิสสัยจะได้ผลดียิ่งขึ้น.

บทที่ ๓

การเศรษฐกิจ

การเศรษฐกิจซึ่งคณะราษฎรได้ประกาศไว้ว่ารัฐ-
บาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการ
เศรษฐกิจแห่งชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก ก็
จะเป็นการสมจริงไม่ใช่หลอกดวงประชาชน ซึ่งข้อนี้
ผู้เข้าใจผิดเพราะเห็นว่ารัฐบาลยังมีได้ทำการใด แต่ที่
ยังมีได้กระทำการใดก็เพราะยังมีได้ดำเนินการตามความ
คิดของข้าพเจ้า เมื่อได้ดำเนินการ ตามความคิด ของ
ข้าพเจ้าที่ให้รัฐบาลเป็นผู้ประกอบเศรษฐกิจ เดี่ยวเองแล้ว
ราษฎรทุกคนจะมั่งงานทำ โดยเหตุที่มีรัฐบาลรับราษฎร
ทั้งหมดเข้าทำงานเป็นข้าราชการ แม้แต่เด็ก คนบ่อด
คนพิการ คนชรา ซึ่งทำงานไม่ได้ ก็จะได้รับเงิน
เดือนจากรัฐบาลแล้ว ราษฎรก็จะไม่อดอยาก เพราะ

เงินเดือนที่รัฐบาลจะให้ในอัตราขั้นต่ำก็ได้ กำหนดให้
 พอเพียงที่จะซื้อหรือแลกเปลี่ยนกับอาหาร เครื่องนุ่งห่ม
 ดัดกันที่อยู่ ฯลฯ ตามความต้องการของราษฎร.

บทที่ ๔

เสมอภาค

ความเสมอภาคย่อมจะมีขึ้นได้ใน สัทธิและหน้าที่ ซึ่งนอกจากเสมอภาคกันบนกระดาษ ยังเป็นการเสมอภาคที่จะเข้ารับราชการ แม้จะเป็นในทางปกครองและในทางเศรษฐกิจก็ดี ราษฎรจะมีสิทธิเสมอภาคกันในการที่จะไม่อดตาย แต่ไม่ใช่เสมอภาคในการที่คนหนึ่งมีเงิน ๑๐๐ บาท จะต้องรีบเอามาแบ่งเท่า ๆ กันในระวาง ๑๐๐ คน ๆ ละ ๑ บาท ตามที่นักปราชญ์ในประเทศสยามท่านอ้างว่า สัทธิคอมมิวนิสต์มีเขาแบ่งกันเช่นนั้น เราเกลียดชัง สัทธิคอมมิวนิสต์ ตามที่ท่านนักปราชญ์ในประเทศสยามท่านกล่าววั้น ๆ และเราไม่ดำเนินวิธีบริบทพยามแบ่งกันดังที่นักปราชญ์ท่านกล่าว.

บทที่ ๕

เสรีภาพ

ข้อ^{๕๖}ผู้มองแต่ผิด ๆ จะคิดคำนทันทว่า การที่
รัฐบาล^๕บริหาร^๕ทั้งหมด^๕เข้า^๕เป็น^๕ข้าราชการ^๕นั้น และ^๕การ
ที่^๕รัฐบาล^๕ประกอบ^๕เศรษฐกิจ^๕ด้วย^๕ตนเอง^๕นั้น จะ^๕เป็น^๕การ^๕ตัด
เสรีภาพ^๕ จ^๕ริง^๕อยู่ เมื่อ^๕รัฐบาล^๕ประกอบ^๕เศรษฐกิจ^๕ด้วย
เอง^๕เช่น^๕ยอม^๕เป็น^๕การ^๕ตัด^๕เสรีภาพ^๕ แต่^๕การ^๕ตัด^๕เสรีภาพ
นั้น^๕ก็^๕จะ^๕ทำ^๕ให้^๕ราษฎร^๕ได้รับ^๕ความ^๕สุข^๕ร่ม^๕บรม^๕ณ์^๕ทั้ง^๕หมด
เป็น^๕การ^๕ปฏิบัติ^๕หัด^๕ข้อ^๕ ๓ รัฐบาล^๕ไม่^๕ได้^๕ตัด^๕เสรีภาพ^๕ใน
การ^๕อื่น ๆ ราษฎร^๕คง^๕มี^๕เสรีภาพ^๕ใน^๕ร่างกาย^๕ ใน^๕ทรัพย์
สิน^๕ ใน^๕เคหะ^๕สถาน^๕ ใน^๕การ^๕พด^๕ ใน^๕การ^๕ศึกษา^๕อบรม^๕
ใน^๕การ^๕สมาคม^๕ เมื่อ^๕ราษฎร^๕ได้^๕มี^๕ความ^๕สุข^๕กาย^๕ใน^๕เศรษฐกิจ^๕-
กิจ^๕แล้ว ราษฎร^๕ก็^๕ยอม^๕มี^๕ความ^๕สุข^๕กาย^๕ ราษฎร^๕จะ^๕ต้อง
การ^๕เสรีภาพ^๕โดย^๕ไม่^๕มี^๕อาหาร^๕รับ^๕ประทวน^๕เช่น^๕นั้น^๕หรือ^๕ ทั้ง
นี้^๕ไม่^๕ใช่^๕ความ^๕ประสงค์^๕ของ^๕ราษฎร^๕เลย แม้^๕ใน^๕เขต^๕นั้น^๕เอง

ราษฎรก็คองทำงานเอง เพื่อเลี้ยงชีพ นอกจากพวก
 ที่เกิดมาหนักโต อาศัยคนอื่นเขากิน (Parasib Social)
 ไม่ว่าในประเทศใดๆ เจริญภาพยอมจำกัด เพื่อประโยชน์
 ของราษฎรทั้งหมดด้วยกัน และคณะราษฎรก็ได้ประ-
 กาศไว้แล้วว่า เจริญภาพนั้นจะทำให้เกิดได้เมื่อไม่ขัดกับ
 หลัก ๔ ประการดังต่อไปนี้ข้างต้น.

บทที่ ๖

การศึกษา

ราษฎรจะมีการศึกษาอย่างเต็มที่ เมื่อราษฎรได้รับความสะดวกสมบูรณ์ โดยรัฐบาล ประกอบเศรษฐกิจ เดี่ยวเองแล้ว ราษฎรก็ย่อมจะได้รับการศึกษาแทนที่จะคอยพะวงถึงทรัพย์สินของตนว่าจะเป็นอันตรายนานา และรัฐบาล ยังอาจ ที่จะ บังคับให้ราษฎร ที่เป็นข้าราชการ จำต้องเข้าเรียน แม้ราษฎรผู้นั้นจะเป็นผู้ใหญ่มีอายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไปจนถึง ๕๕ ปีก็ตาม เมื่อเป็นข้าราชการแล้ว ก็จำต้องเรียนโดยวิธีที่เอกชนต่างคนต่างทำนั้น การบังคับให้ผู้ใหญ่เรียน ย่อมเป็นการยาก

ก็เมื่อการที่รัฐบาลประกอบเศรษฐกิจ เดี่ยวเองเช่นนี้ เป็นการที่ทำให้วัตถุที่ประสงค์ทั้ง ๖ ประการของคณะราษฎรได้ ดำเนินไป ตามที่ ได้ประกาศ แก่ ราษฎร ได้แล้ว ตั้งแต่ราษฎร ทุกคน พึ่งปรารถนา คือความดี ความเจริญ อย่างประเสริฐซึ่งเรียกกันเป็นศัพท์ว่า ศีลธรรม ก็จะพึง

บังเกิดแก่ราษฎรโดยถ้วนหน้า โฉนดเก่าพวกเราที่ได้พร้อม
 ใจกันไขประคองเปิดช่องทางให้แก่ราษฎรแล้วจะรี ๆ รอ ๆ
 ไม่นำราษฎรต่อให้ถึงคนกตปฤษ ซึ่งราษฎรจะได้เก็บ
 ผลเอาจากต้นไม้ นั่น คือผลแห่งความดี ความเจริญดัง
 ที่ได้มีพุทธทำนายกล่าวไว้ในเรื่องศาสนาพระศรีอารย ใน
 เรื่องนผลศาสนาทุกคน ในการทำบุญปรารถนาจะ
 ประสพศาสนาพระศรีอารย แม้ในการดำบานในโรง
 ศาสดาก็ดี ในการพิธีใด ๆ ก็ดี ก็อย่างกันแต่ว่า เมื่อข้อ
 ดัศยหรือให้การไปตามจริงแล้ว ก็ให้ประสพพบศาสนา
 พระศรีอารย ก็เมื่อมีคนเราจะดำเนินวิถีไปสู่อารยธรรมัย
 แต่ก็ยังจะมีบุคคลที่จะถอยหลังเขาคดอง ซึ่งถอยหนก ๆ
 เขาก็จะกตบไปสู่ธรรมัยก่อนพุทธกาล คือเมื่อ ๒๔๗๕ ปี
 ที่ดวงมาแล้ว.

เกล้าร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการประกัน

ความสุจริตมบูรณ์ของราษฎร

(Assurance Social)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก.....

.....
มาตรา ๑. พระราชบัญญัติ^{ฉบับที่ ๒๕}นี้เรียกว่า พระ—
ราชบัญญัติว่าด้วยการประกันความสุจริตมบูรณ์ของราษฎร

พ. ศ. ๒๔๗๕

มาตรา ๒. ให้ใช้พระราชบัญญัติ^{ฉบับที่ ๒๕}นี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป.

—————

หมวดที่ ๑

เงินเดือนและเบี้ยบำนาญของราษฎร

มาตรา ๓. ตั้งแต่วันที่ประกาศใช้แผนเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นต้นไป ให้บรรดาบุคคลที่มีสัญชาติไทย ซึ่งอยู่ในประเทศสยามถ้วนทุกคน ได้รับเงินจากรัฐบาล หรือสหกรณ์ ซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดได้ตาม อัตราขั้นต่ำดังต่อไปนี้

๑. บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๓ ปี เดือนละ.....บาท
๒. บุคคลที่มีอายุ ๓—๕ ปี เดือนละ.....บาท
๓. บุคคลที่มีอายุ ๖—๑๐ ปี เดือนละ.....บาท
๔. บุคคลที่มีอายุ ๑๑—๑๕ ปี เดือนละ.....บาท
๕. บุคคลที่มีอายุ ๑๖—๑๘ ปี เดือนละ.....บาท
๖. บุคคลที่มีอายุ ๑๘—๕๕ ปี เดือนละ.....บาท
๗. บุคคลที่มีอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป เดือนละ.....บาท

มาตรา ๔. บุคคลที่มีคุณวุฒิ หรือความสามารถ พิเศษ หรือมีกำลัง พิเศษ จะได้รับเงินเดือน ดัง ข้นไป

ตามคุณวุฒิสามารถก่าตั้ง และตามชนิดของงานที่ทา
ตามอัตราดังต่อไปนี้

ชั้น ๑.	๘๐ บาท	ชั้น ๒.	๘๐ บาท
ชั้น ๒.		ชั้น ๓.	๑๐๐ บาท
ชั้น ๓.	๑๐๐ บาท	ชั้น ๔.	๑๓๐ บาท
ชั้น ๔.		ชั้น ๕.	๑๖๐ บาท
ชั้น ๕.	๑๒๐ บาท	ชั้น ๖.	๑๓๐ บาท
ชั้น ๖.		ชั้น ๗.	๑๕๐ บาท
ชั้น ๗.	๑๔๐ บาท	ชั้น ๘.	๑๕๐ บาท
ชั้น ๘.		ชั้น ๙.	๑๖๐ บาท
ชั้น ๙.	๑๖๐ บาท	ชั้น ๑๐.	๑๗๐ บาท
ชั้น ๑๐.		ชั้น ๑๑.	๑๘๐ บาท
ชั้น ๑๑.	๑๘๐ บาท	ชั้น ๑๒.	๑๘๐ บาท
ชั้น ๑๒.		ชั้น ๑๓.	๒๐๐ บาท
ชั้น ๑๓.	๒๐๐ บาท	ชั้น ๑๔.	๒๒๐ บาท
ชั้น ๑๔.		ชั้น ๑๕.	๒๕๐ บาท
ชั้น ๑๕.	๒๔๐ บาท	ชั้น ๑๖.	๒๖๐ บาท
ชั้น ๑๖.		ชั้น ๑๗.	๓๐๐ บาท
ชั้น ๑๗.	๒๘๐ บาท	ชั้น ๑๘.	๓๐๐ บาท
ชั้น ๑๘.		ชั้น ๑๙.	๓๕๐ บาท
ชั้น ๑๙.	๓๒๐ บาท	ชั้น ๒๐.	๓๕๐ บาท
ชั้น ๒๐.		ชั้น ๒๑.	๔๕๐ บาท
ชั้น ๒๑.	๔๐๐ บาท	ชั้น ๒๒.	๔๕๐ บาท
ชั้น ๒๒.		ชั้น ๒๓.	๕๕๐ บาท
ชั้น ๒๓.	๕๐๐ บาท	ชั้น ๒๔.	๕๕๐ บาท
ชั้น ๒๔.		ชั้น ๒๕.	๖๕๐ บาท
ชั้น ๒๕.	๖๐๐ บาท	ชั้น ๒๖.	๖๕๐ บาท
ชั้น ๒๖.		ชั้น ๒๗.	๗๐๐ บาท
ชั้น ๒๗.	๗๐๐ บาท	ชั้น ๒๘.	๗๐๐ บาท
ชั้น ๒๘.		ชั้น ๒๙.	๘๐๐ บาท
ชั้น ๒๙.	๘๐๐ บาท	ชั้น ๓๐.	๑,๐๐๐ บาท

มาตรา ๕. นอกจากเงินเดือนที่ได้รับ ให้ผู้ทำ

งานหรือรับราชการ ได้รับเงินรางวัลอีกได้หนึ่งตามผล^๓
 แห่งการทำงานของตน ซึ่งรัฐบาลหรือสหกรณ์ จะได้ กำหนด
 ส่วนลงไว้

มาตรา ๖. ผู้ที่รับราชการหรือทำงานได้เงินเดือน

สูงกว่าคนสามัญ เมื่อออกจากราชการจะได้รับเบี้ยบำ-
 นาญสูงกว่าอัตราคนต่ำที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓.

มาตรา ๗. เงินเดือนและเงินรางวัล และเบี้ยบำ-

นาญ จะเพิ่มสูงขึ้นได้ตาม ส่วน แห่งการที่ รัฐบาล หรือ
 สหกรณ์ ได้ผลในทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยการทำงาน

มาตรา ๘. ให้บรรดาบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปจนถึง ๕๕ ปี รับราชการตามประเภทงาน ให้กำหนดแบ่งตามกำลังความสามารถ คุณวุฒิและตามเพศ อายุ ดังนี้

๑. ผู้ใดมีคุณวุฒิอย่างไรก็ให้สมัครเข้าทำงานในประเภทที่ใช้คุณวุฒินั้น ถ้างานประเภทใดมีผู้สมัครมากกว่าที่งานประเภทนั้นต้องการจำนวนคน ก็ให้สมัครสอบแข่งขัน ผู้ใดที่สอบได้ตามที่กำหนด ก็ให้รับเข้าทำงานตามที่ผู้นั้นได้สมัคร

๒. ความสามารถให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับคุณวุฒิ

๓. กำหนด บุคคลใดที่ไม่มีคุณวุฒิ หรือ ความสามารถเป็นพิเศษ หรือซึ่งแข่งขันได้ต่ำกว่าการงานที่ต้องการคุณวุฒิหรือความสามารถพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นทำ

งานตามกำลังแห่งความแข็งแรงของตน ให้เหมาะสม
กับประเภทของตน

๔. เพศ ตามธรรมดางานเบาเช่นงานที่เกี่ยวกับ
การรักษาสถานที่ การเขียน การเป็นครู การอนุบาล
เด็ก การจำหน่ายของอุปโภคบริโภค ให้พยายามผ่อน
ผันใช้เพศหญิง เว้นแต่จำเป็นจึงใช้เพศชาย แต่ทั้ง
ไม่ควรถือถือของเพศหญิง ซึ่งมีคุณวุฒิ และ ความสามารถ
เป็นพิเศษ ที่จะเข้าแข่งขันทำงานในประเภทที่ใช้คุณวุฒิ
และความสามารถเป็นพิเศษ

๕. อายุ จะต้องให้ผู้ที่มีอายุมากทำงานเบากว่า
ผู้ที่มีอายุอยู่ในวัยฉกรรจ์

มาตรา ๘. บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๑ ปี ถึง ๑๘ ปี
และบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป ตามปกติไม่ต้อง
ทำงานอันใด เว้นไว้แต่เหตุฉุกเฉินเมื่อขาดแรงงานใน
การที่จะป้องกันภัยอันตรายในทางเศรษฐกิจ ก็ให้ระดม
บุคคลจำพวกนั้นเข้าทำงานได้ ตามกำลังที่ผู้นั้นจะทำได้

มิให้เป็น การหักโหม หรือทรมาณเกินไป เช่นการระดม
เพื่อเก็บเกี่ยวข้าว เมื่อขาดแรงงาน หรือการระดมกัน

๖

กำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อพืชผลเป็นต้น

มาตรา ๓๐. บุคคลต่อไปนี้ แม้จะมีอายุอยู่ในวัย
ที่จะต้องทำงานหรือรับราชการก็ดี แต่ให้ได้รับความ
ยกเว้นที่จะไม่ต้องทำงานโดยคนและบุตรของคนที่มีอายุ
ต่ำกว่า ๑๘ ปี ได้รับเงินเดือนตลอด คือ

๑. หญิงมีครรภ์ ๗ ๓
๒. คนเจ็บป่วย ๓
๓. คนพิการ ๓
๔. นักเรียน มหาวิทยาลัย และโรงเรียน อุดม ซึ่ง

๘

สอบได้แข่งขันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย หรือในโรงเรียน
อุดมได้

๕. บุคคลที่มีเจตนาราชการพอที่จะได้รับเบี้ยบำนาญ

มาตรา ๓๑. บุคคลดังต่อไปนี้ได้รับความยกเว้น

๕

ที่จะไม่ต้องรับราชการแต่ตนเองและบุตรของตนไม่มีสิทธิที่จะรับเงินเดือนในขณะที่มิได้รับราชการ คือ

๑. บุคคลซึ่งแสดงได้ว่า มีทรัพย์สินหรือรายได้อันมั่นคงที่จะเลี้ยงตนได้

๒. บุคคลที่ถืออาชีพอิสระเช่น แพทย์ ทนายความ ช่างฝีมือ นักประพันธ์ หรือบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ประกอบอาชีพเสรีอื่น ๆ เช่น การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม การกสิกรรมบางชนิด เมื่อบุคคลเหล่านั้นแสดงได้ว่า การประกอบอาชีพอิสระของตน จะทำให้ตนมีรายได้เพียงพอชีวิตของตนและบุตรของตนได้ตลอด.

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยวิธีจ่ายเงินเดือน

มาตรา ๓๒. ให้รัฐบาลหรือองค์กรจ่ายเงินแก่
ราษฎร โดยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. จ่ายเป็นเงินตราให้แก่ราษฎร ตามอัตราที่
ราษฎรนั้น ๆ มีสิทธิได้รับ

๒. จ่ายโดยเช็คของธนาคารแห่งชาติ ตามอัตรา
ที่ราษฎรนั้น ๆ มีสิทธิได้รับ และให้มีการหักกดลบหนี้
(Compensation) กับเงินที่ราษฎรนั้น ๆ เป็นผูกพันต่อ
รัฐบาลหรือต่อองค์กร ในการ ซื้อ อาหาร เครื่อง นุ่งห่ม
สถานที่อยู่ และปัจจัยอื่น ๆ แห่งการดำรงชีวิต เมื่อ
หักแล้วราษฎรยังคง เป็นเจ้าหนี้รัฐบาล หรือต่อองค์กร อยู่
เท่าใด ราษฎรก็มีสิทธิที่จะฝากเงินนั้นไว้ต่อธนาคารแห่ง
ชาติ หรือซื้อใบกู้ของรัฐบาล หรือต่อองค์กร หรือจะ
ถอนเอามาใช้จ่ายก็ได้ตามใจสมัคร.

หมวดที่ ๔

ข้าราชการต่างประเทศ

มาตรา ๓๓. รัฐมนตรีอาจจ้าง ชาวต่างประเทศ ผู้

ชำนาญการพิเศษ ชาวต่างประเทศ^{ซึ่ง}จะมีอัตราค่าจ้าง
หนดไว้ในสัญญา.

หมวดที่ ๕

วินัยข้าราชการ

มาตรา ๓๔. ข้าราชการทั้งหลายไม่ว่าประเภท
เจ้าหน้าที่ปกครอง หรือกรรมกรในทางเศรษฐกิจของ
รัฐบาล จะต้องอยู่ในวินัยทำงานเต็มตามกำลังและความ
สามารถในการงานที่ตนกระทำ ผู้ใดเกินจรรยาจะต้อง
ถอดโทษ เช่นคดีเงินเดือนหรือเพิ่มเงินเดือนทำงาน หรือ
โทษสถานอื่นตามที่จะมีระเบียบกำหนดไว้

ประกาศมาณะวันที่..... พุทธศักราช

เป็นบท.....

คำอธิบาย เกรียง

พ.ร.บ. ว่าด้วยการประกันความ สขสมบูรณ์

ของราษฎร

พ. ศ. ๒๔๗๕

๑. อัตรากันตันทองกำหนดให้เป็นการเพียงพอ
แก่การช้ออาหาร, เครื่องนุ่งห่ม, ดัถนทอชู่ ฯลฯ

๒. อัตรานี้ได้จัดอง อัตราเงินเดือน ข้าราชการ
ประจำชนดัฎญาบตรในบัจจุบันทกตงใหม่

๓. รางวัดเช่นนี้ เป็นไปใหนำนอง ที่ให้กรรมกร มี
ด้วงในผลกำไรที่เรียกกันว่า Parti cipationaes benefice

๔. เงินเดือนของข้าราชการและของกรรมกรย่อม
ต่างกันตามคุณวุฒิและความดำมารถ ใครได้เงินเดือน
ดังกัควรได้เบียบำนาญด้ง

๕. ในเรื่องนยอम्मได้ เมื่อปรากฏว่าการประ-
กอบเศรษฐกิจของรัฐบาศได้ผลด้งชน การเพิ่มนยอจ

เป็นได้ เช่นเพิ่มเงินเดือนอีก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ดมมุก
ว่าเงินเดือน ๘๐ คงเพิ่มเป็น ๑๐๐ เงินเดือน ๔๐๐ คง
เพิ่มเป็น ๕๐๐ เป็นต้น

๖. ในบางประเทศเมื่อต้องขจัดแมดง ได้มีกฎ-
หมายระดมราษฎรให้ช่วยกันกำจัด ในประเทศเราอาจ
เห็นได้ หรือในบางสมัยที่เครื่องจักรกลในการเกี่ยวข้าว
ยังใช้ไม่ได้ เมื่อมีข้าวในนาจะเก็บเกี่ยวแล้ว ก็อาจระดม
บุคคลจำพวกนี้ช่วยตามกำลังอันมีใช้งานหนักเกินไป

๗. ในการประกันความ สุขสมบูรณ์ ของราษฎร
ตามวิธี Assurance social บุคคลจำพวกนี้เคยบำนาญ

๘. ทงนเพื่อเพาะผู้เชี่ยวชาญในศิลปวิทยา

๙. การยกเว้น เพื่อดูมงหรือผู้รังเกียจที่จะเป็น
ข้าราชการ ได้มีโอกาสประกอบเศรษฐกิจตามดำฟัง
ของตนเมื่อคนด่ามารกเช่นนั้น.

เกล้า

พระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบ

เศรษฐกิจ

พุทธศักราช.....

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราช
บัญญัติว่าด้วยการประกอบเศรษฐกิจ พุทธศักราช.....

มาตรา ๒. ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ประ
กาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓. ตั้งแต่วันที่ประกาศใช้แผนเศรษฐกิจ
แห่งชาติเป็นต้นไป ให้รัฐบาลมีอำนาจประกอบ
เศรษฐกิจ คือ ประดิษฐ์กรรมทั้งหลายไม่ว่าการประ
ดิษฐ์นั้นจะเป็นกดีกรรมหรืออุตสาหกรรมใด ๆ ตลอดจน
การขนส่งและจำหน่าย (บริวารกรรม) ทั้งสิ้นไว้

แต่การประกอบเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้ให้สัมปทาน แก่ เอกชน ก็คงให้เอกชนมีอำนาจกระทำดังตัวอย่างต่อไป

๑. การทำเหมืองแร่ ป่าไม้ และการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค ซึ่งรัฐบาลได้ให้สัมปทาน หรืออนุญาตไปแต่ในเวลานี้

๒. โรงงานของเอกชนที่ได้ตั้งอยู่แล้วในเวลานี้ รัฐบาลจะผ่อนผันให้คงตั้งได้โดยออกสัมปทานให้

๓. ห้างร้านค้าขายของชนต่างดาว ซึ่งมีสัญญาทางพระราชไมตรีเป็นพิเศษกับประเทศสยาม

๔. การประกอบเศรษฐกิจอื่น เช่น การพาณิชย์ อุตสาหกรรม กสิกรรมซึ่งเอกชนได้ขออนุญาต หรือสัมปทานเป็นราย ๆ ไป เมื่อได้แสดงให้เป็นที่พอใจแก่ รัฐบาลว่าการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมใดสมควรเพียงพอกับ ประกอบจะเพียงพอไปได้ตลอด และตามเงื่อนไขอื่น ๆ ซึ่งจะได้มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงเศรษฐกิจแห่งชาติ

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดิน

มาตรา ๔. ให้รัฐบาลมีอำนาจซื้อบรรดาที่ดินทั้ง
 หาดายนอกจากที่อยู่สำหรับครอบครัวของเอกชน และ
 นอกจากที่ดินซึ่ง เอกชนได้รับ อนุญาต หรือสัมปทาน
 ให้ประกอบเศรษฐกิจในที่ดินนั้น

บรรดาที่ดิน รกร้าง ว่างเปล่า ซึ่งยังไม่ อยู่ในความ
 ครอบครองหรือกรรมสิทธิ์ของผู้ใดนั้น ผู้ใดจะขอ
 ครอบครองหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเหล่านั้นไม่ได้ นอก
 จากได้รับสัมปทานจากรัฐบาล

มาตรา ๕. ในการกำหนดราคาที่ดินนั้น ให้เจ้า
 ของที่ดินและรัฐบาลต่างฝ่ายคงอนุญาโตตุลาการฝ่ายละ
 หนึ่งคน และรวมกันตั้งประชาดหนึ่งคน การกำหนด
 ราคาที่ดินนั้น ต้องไม่เกินกว่าที่เข่นอยู่ ณ วันที่ ๒๔
 มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕

มาตรา ๖. ในการชำระราคานั้น ให้รัฐบาลจ่าย

เงินตราหรือใบกั้ให้แก่เจ้าของที่ดิน ยึดถือได้ ตามราคาที่ดินซึ่งรัฐบาตซอ ใบกั้ให้กำหนดคอกเบยตามอัตราคอกเบยธนาคารในขณะทคกกลงซอชาย แต่ไม่ให้เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราสูงัดในเวตาน ผู้ทคกใบกั้ยงคกงมสัทธิทจะไดรับเงินปันผลอีกัดหนึ่ง จากผลทคกทรณอนรบโชนทคกนของนได้ทำประโยชน์ ตามัดวณที่รัฐบาตจะกำหนดได้

หมวด ๒

ว่าด้วยการจัดหาเงินทุนและเครดิต

มาตรา ๗. ให้รัฐบาตจัดหาเงินทุน และเครดิต เพื่อประกอบการเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

๑. โดยเก็บภาษีมฤตก
๒. โดยเก็บภาษีรายได้ของเอกชน
๓. โดยเก็บภาษีทางอ้อมใน ยาดูบ ไม้ขีดไฟ

๗๑๑
เกิดอ

๔. โดยบังคับให้นักแต่งการพนัน^๕ ซึ่งปรารถนา
 เล่นการพนันมาขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประจำคน และ
 เสียค่าจดทะเบียนเป็นงวด ๆ ตามชนิดของการพนัน^๖ ซึ่ง
 คนปรารถนาจะเล่น และห้ามมิให้จดทะเบียนบุคคล^๗ ซึ่ง
 ในขณะใช้พระราชบัญญัติ^๘ เล่นการพนันไม่เป็น

นอกจากการเสียค่าจดทะเบียนประจำตัวแล้ว การ
 เล่นทุก ๆ ครั้งจะต้องได้รับอนุญาต และ เสียค่าธรรมเนียม
 เสียอีกต่างหากทุก ๆ ครั้ง

๕. ออกใบ^๙ เพื่อคนที่มั่งมีภายในพระราช-
 อาณาจักรขอใบ^{๑๐} โดยรัฐบาลเอาโรงงานหรือทรัพย์
 สินอื่นเป็นประกัน

๖. ออกสลากกินแบ่ง^{๑๑}

๗. ภาษีเงินจากธนาคารแห่งชาติ^{๑๒}

๘. ภาษีเงินจากต่างประเทศ

๙. ตกดงหาเครื่องคิดกับบริษัท ที่จำหน่ายเครื่อง—

จักรกลกับต่างประเทศเพื่อตั้งเงินเป็นงวด ๆ

หมวด ๓

ว่าด้วยธนาคารแห่งชาติ

มาตรา ๘. ให้รัฐบาลจัดให้มีธนาคารแห่งชาติ โดยเอาเงินทุนสำรองของรัฐบาล และ เงินที่ระงับจากเอกชนมาเป็นทุนของธนาคารแห่งชาติ ให้ธนาคารแห่งชาติกระทำการกิจการเหมือนดังธนาคารทั้งหลาย และให้มีอำนาจออกธนบัตร โดยโอนกรมเงินตรา ในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติมาอยู่ในธนาคารแห่งชาติ โอนคลังจังหวัดต่าง ๆ ในเวลานี้เป็นสาขาของธนาคารแห่งชาติ ในจังหวัดต่าง ๆ

มาตรา ๙. ธนาคารแห่งชาติจำต้องให้รัฐบาลกู้เงินตามที่รัฐบาลต้องการตามกำลังของธนาคารแห่งชาติ

หมวด ๔

ว่าด้วยแผนเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา ๑๐. ให้มีคณะกรรมการแห่งชาติพิจารณาแผนเศรษฐกิจแห่งชาติ คือกำหนดการประดิษฐ์-

กรรม ซึ่งจะเป็นการกีดกรรมและอคตดำกรรมทั้งหลาย และการปวิวรรตกรรม คือการขบถและคมนาคม การจัดร่างสถานที่อยู่ให้แก่ราษฎรทั้งหลาย และจัดแยกการงานออกเป็นสหกรณ์ต่าง ๆ

มาตรา ๑๑. แผนเศรษฐกิจแห่งชาตินี้ให้กำหนดประมาณว่าในปีหนึ่ง ๆ รัฐบาลจะทำได้อย่างไร และให้แจ้งผลแห่งการกระทำต่อมหาชนทุก ๆ สัปดาห์

มาตรา ๑๒. ในระวางเวลาที่ใช้แผนเศรษฐกิจแห่งชาตินี้ ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องแก้แผนเพราะรัฐบาลจัดหาทุนและแรงงานไม่ได้ตามกำหนดก็ดี หรือรัฐบาลมีทุนและงานเพิ่มขึ้นก็ดี ให้กรรมการสภาแผนเศรษฐกิจแห่งชาติประชุมกันแก้แผนนั้น ๆ แล้วแจ้งผลให้มหาชนทราบ

มาตรา ๑๓. แผนเศรษฐกิจแห่งชาติจะเริ่มใช้ในเดือนใดให้ประกาศเป็นราย ๆ ไป และให้ชี้แจงถึงที่ดิน เงินทุน แรงงาน ของข้าราชการและกรรมกร และผู้ชำนาญการ พิเศษว่าพอเพียงประการใด

หมวด ๕

กรรมสิทธิของเอกชน

มาตรา ๑๔. ให้เอกชนมีกรรมสิทธิในสิ่งหาริมทรัพย์ทั้งหลาย ซึ่งเอกชนนั้นหามาได้

มาตรา ๑๕. บรรดาผู้ที่คิดประดิษฐ์วัตถุสิ่งใดได้ ซึ่งเข้าลักษณะที่จะเป็นกรรมสิทธิในการค้าได้ ก็ให้ผู้นั้นมีกรรมสิทธิในการนั้น Brevet d'invention บุคคลนั้นจะขอตั้งปทานประกอบการนั้นเอง หรือขายต่อรัฐบาล หรือจะรวมกับรัฐบาลในการประดิษฐ์ ก็อาจทำได้ตามใจสมัคร.

ประกาศมา ณ วันที่.....พุทธศักราช.....
 เป็นปีที่.....

คำอธิบายเค้าร่าง

พ.ร.บ. ว่าด้วยการประกอบเศรษฐกิจ

ก. ^{๕๕} ทงนเพื่อไม่กระทบกระเทือนรุนแรงต่อเอกชนที่
ประกอบอาชีพของตนโดยเศรษฐกิจได้

ข. ^{๕๕} ทงนเพื่อป้องกันมิให้ ^{๕๕} กระทบ กระเทือน ชาวต่าง
ประเทศ

ค. เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนทรงเกียรติในการเป็น
ข้าราชการที่จะทำการของตนเอง

ง. ^{๕๕} การบังคับชอทดนในเวลานกมอยู่แต่ ^{๕๕} เช่น
การทำถนน, ทางรถไฟ ฯลฯ ^{๕๕} ทงนเพราะในปัจจุบันนี้
ถือว่าถนน, ทางรถไฟ ฯลฯ ^{๕๕} เท่านั้นที่เป็นสาธารณูป-
โภค ^{๕๕} แต่ตามเค้าโครงการณนี้เรารู้ว่า การประกอบ
เศรษฐกิจเป็นสาธารณูปโภค เพราะถ้ารัฐบาลไม่จัดจะ
เป็นอันครายต่อราษฎร

จ. ^{๕๕} ภาษีมุดกนไม่ใช้จะอจนาจกนมั่งมี เป็นเพราะ

ตามหลักเกณฑ์ที่มุ่งมิได้ระดมเงินทองไว้ เงินทองนั้นได้
 มากโดยอาศัยราษฎรร่วมกัน และผู้มุ่งมิได้ไว้โดยทาง
 ตรงหรือทางอ้อม การกำหนดภาษีมฤคกนหากผู้มุ่งม
 มากจนเหลือเพื่อ ควรเก็บให้มาก (Supertax) คนชั้น
 กตางจึงผ่อนผันเก็บแต่น้อย ทงนเพื่อมิให้กระทบผู้มุ่งม
 เกินไป

๓. ภาษียาสูบและไม่ซัดไฟทำให้ประเทศฝรั่งเค็ด
 มีรายได้ใช้หนี้เยอรมันเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๐ ได้รวดเร็ว และ
 เงินฝรั่งเค็ดมีฐานะดีขึ้นเพราะภาษีจำพวกนี้ ในเมือง
 เราถ้าสมมติว่ามีคนสูบบุหรี่เป็น ๑ ล้านคน เราเก็บภาษี
 ทางอ้อมในการจำหน่ายวันละ ๑ ดัต่างค์ ซึ่งไม่รู้สึกมาก
 นักก็คงได้เงินเพิ่มร่นออกกว่า ๓ ล้านบาท แต่การผูกขาด
 (Monopoly) ภาษียาสูบเกี่ยวกับสัญญาทางพระราช—
 ไมตรี ฉะนั้นเราอาจดำเนินนโยบายในการเก็บภาษีร้าน
 จำหน่ายยาสูบและโรงทำยาสูบ โดยระวางมิให้เสียเปรียบ
 ยาสูบต่างประเทศที่เข้ามา

ข. เกตุนอรรถาททางเก็บภาษีทางอ้อมได้ โดย
 รัฐบาลรับซื้อเกิดจากผู้ทำนาเกิด ตามอัตราที่กำหนด
 ไว้ แต่ในการจำหน่ายรัฐบาลจะจำหน่ายเอง หรือ
 ให้เอกชน สันนิษฐานว่าการนรัฐบาลได้ภาษีสรรพากรคน
 หนึ่งวันละ ๓/๓๐ สต. ๑ ปีก็ได้เงินกว่า ๓ ล้านบาท

ข. ผู้ที่เป็นนักเลงการพนันในเวदान จะพยายาม
 หาวิธีไม่ให้เด่นด้วยการห้ามขาดน้อยอมเหล็ดอดด้ย คือ
 คงดักดอบเด่น ฉะนั้นควรหาวิธีป้องกันคนชนหลังที่
 เต้นไม่เป็นอย่าให้เด่น ส่วนผู้ที่เด่นเป็นอยู่แฉวก็คงเด่น
 ได้ แต่ต้องมาช้นทะเบียนคล้ายๆ กับผู้ที่คิดค้น ค่า
 ธรรมเนียมอาจเก็บเป็นงวดๆ เช่นงวดละ ๑ บาท ปี
 หนึ่งมี ๕ งวด สันนิษฐานว่าคนเด่นการพนันเป็นมี ๑ ล้าน
 คน ปีหนึ่งคงเก็บค่าอนุญาตประจำตัวได้ ๕ ล้านบาท
 และเก็บทุกๆ คราวที่เด่น เช่นในตำบลหนึ่งๆ ย่อมมี
 การเดินไฟไม่ต่ำกว่า ๒ วงต่อ ๑ วัน ตำบลในพระราช-
 อาณาจักรมี ๕,๐๐๐ ตำบล ต้องมีการขออนุญาตเดิน
 ไฟ ๑๐,๐๐๐ วง ถ้าค่าอนุญาตวงละ ๕ บาท คงได้

เงินวันละ ๕๐,๐๐๐ บาท ปีหนึ่งคงได้ราว ๑๘ ล้านบาท
 การเดินการพนันนี้ ควรกำหนดเวลาใหม่ไม่ให้เสียเวลา
 ทำงาน ที่กำหนดเดิมแต่เพียงจนถึง ๒ นาฬิกา นั้น จับ
 หักอะไรไม่ได้ ความจริงควรกำหนดระวาง ๑๖ นาฬิกา
 ถึง ๒๒ นาฬิกา ส่วนเวลาอื่นผู้เดินการพนันต้องทำงาน
 ไม่เสียงานไม่เสียในทางเศรษฐกิจ

และการเล่นชนิดนี้ ต้องจำกัดให้หยุดลงทุกที
 และต้องป้องกันคนชนหลังไม่ให้เดินเป็น ทางนี้ไม่ใช่
 เพราะนิยมการพนัน

ณ. ในเรื่องนี้เราต้องการประสานกับคนมั่งมี ไม่
 ประหัดประหานคนมั่งมี

ญ. ต่อดอกกินแบ่งหรือดอดเคอร์ แม้เป็นการ
 พนันมีการเลี้ยงโชค แต่ผู้เลี้ยงโตเสียแต่หน่อย เช่นปี
 หนึ่งมีดอดเคอร์ ๓๐ ครั้ง ๆ หนึ่งล้านบาท ก็คงได้เงิน
 ที่จะหักไว้เป็นส่วนของรัฐบาดหลายล้าน และราษฎร
 คนหนึ่งเลี้ยงโชคครั้งหนึ่งราว ๒๐-๕๐ ล้านบาท

การจำกัดให้มีต่อดอกกินแบ่งนี้ คนไทยบางคนหน้าบาง

เกรงจะถกคตินินทาว่าจัดให้เด่นการพนัน แต่ขอให้ดูตัวอย่างในฝรั่งเศสว่าใบกู้ (Credit National) ซึ่งต้องการเงินไปสร้างบ้านเมืองที่หักพังใน สงคราม ก็เป็นใบกู้ชนิดที่ออกตลอดเทอริให้แก่ผู้ถือด้วย ในอังกฤษเองมีธนาคารอังกฤษที่ขายใบกู้จำนวนมากไม่น้อย แต่เราไม่ประสงค์ให้เคยไปถึงนั้น เราประสงค์แค่ตลอดเทอริ ซึ่งรวบรวมเงินคนละน้อยๆ แต่มีโอกาสได้เงินมาก

๑. ธนาคารแห่งชาติจะช่วยรัฐบาลได้มาก เพราะเงินภาษีอากรที่ค้างอยู่ในคลังจังหวัดก็จะนำมา หมุนได้นอกจากนั้นเงินเดือนที่ข้าราชการเหต้อฝากไว้ในธนาคารก็จะนำมาหมุนได้เช่นเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้น มีวิธีการหลายอย่างที่รัฐบาลจะกู้เงินธนาคารแห่งชาติได้

๒. นอกจากนั้นแผนในทาง ปกครอง ก็ต้องอนุโลมตามแผนเศรษฐกิจแห่งชาติด้วย.

จบบริบูรณ์

พิมพ์โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ เลขที่ ๓๘๓

ถนนบำรุงเมือง เสาชิงช้า พระนคร

นายรอด รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์โฆษณา พ.ศ. ๒๕๑๓

